

Αριθμός απόφασης: Α488/2019

ΑΚ: ΕΝ 264/2019

ΑΝΤ 282/2019

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

ΣΥΝΘΕΣΗ Α΄

ΤΡΙΜΕΛΕΣ

(Διαδικασία εκλογικών διαφορών)

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 18 Ιουλίου 2019 με δικαστές τους: Αναστασία - Μαρία Πρωτογήρου, Πρόεδρο Πρωτοδικών Δ.Δ., Χρυσούλα Μαυρίδου και Νικόλαο Τζάννο (Εισηγητή), Πρωτοδικές Δ.Δ. και γραμματέα τη Αναστασία Ευαγγελοπούλου, δικαστική υπάλληλο,

για να δικάσει: Α) την ένσταση με αριθμό και ημερομηνία κατάθεσης στο Πρωτοδικείο Ροδόπης ...../1.7.2019 και ημερομηνία καταχώρισης στο Δικαστήριο τούτο 2.7.2019,

του ..... του ..... κατοίκου ..... Ροδόπης, υποψήφιου κοινοτικού συμβούλου με το συνδυασμό «.....» στις κοινοτικές εκλογές της 26ης Μαΐου 2019 για την ανάδειξη των κοινοτικών αρχών στην Κοινότητα ....του Δήμου ...., ο οποίος παραστάθηκε μετά του πληρεξούσιου δικηγόρου Χαλντούν Σόρτογλου Χουσεϊν,

κατά του .....του ....., κατοίκου ..., υποψήφιου κοινοτικού συμβούλου με το συνδυασμό «.....» στις κοινοτικές εκλογές της 26ης Μαΐου 2019 για την ανάδειξη των κοινοτικών αρχών στην Κοινότητα ....του Δήμου ..., ο οποίος παραστάθηκε μετά της πληρεξούσιας δικηγόρου Μαρίας Ιωάννου.

και κατά της με αριθμό 38/2019 απόφασης του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης (διαδικασία εκούσιας δικαιοδοσίας), με την οποία επικυρώθηκαν τα αποτελέσματα των κοινοτικών εκλογών της

26ης Μαΐου 2019 και ανακηρύχθηκαν οι τακτικοί και αναπληρωματικοί σύμβουλοι κάθε συνδυασμού των κοινοτήτων του Δήμου ..... με πληθυσμό άνω των 300 κατοίκων, μεταξύ των οποίων και η Κοινότητα ..... , και οι πρόεδροι των κοινοτήτων με πληθυσμό κάτω των 300 κατοίκων του ίδιου Δήμου

και Β) την αντένσταση με ημερομηνία κατάθεσης 12.7.2019,

του ..... του ....., κατοίκου .., υποψήφιου κοινοτικού συμβούλου, κατά τα ανωτέρω, στις κοινοτικές εκλογές της 26ης Μαΐου 2019 για την ανάδειξη των κοινοτικών αρχών στην Κοινότητα ....., ο οποίος παραστάθηκε μετά της πληρεξούσιας δικηγόρου Μαρίας Ιωάννου,

κατά του ..... του ....., κατοίκου ...., υποψήφιου κοινοτικού συμβούλου, κατά τα ανωτέρω, στις κοινοτικές εκλογές της 26ης Μαΐου 2019 για την ανάδειξη των κοινοτικών αρχών στην Κοινότητα Σαπών, ο οποίος παραστάθηκε μετά του πληρεξούσιου δικηγόρου Χαλντούν Σόρτογλου Χουσεϊν.

Κατά τη συζήτηση, οι διάδικοι ανέπτυξαν τους ισχυρισμούς τους και ζήτησαν όσα αναφέρονται στα πρακτικά.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση, το Δικαστήριο, συνήλθε σε διάσκεψη και αφού μελέτησε τη δικογραφία,

Σκέφθηκε σύμφωνα με το Νόμο.

1. Επειδή, με την κρινόμενη ένσταση, για την άσκηση της οποίας καταβλήθηκε το νόμιμο παράβολο (βλ. το με κωδικό πληρωμής ..... έντυπο ηλεκτρονικού παραβόλου ποσού 100 ευρώ σε συνδυασμό με την από 1.7.2019 απόδειξη ηλεκτρονικής πληρωμής της Τράπεζας .....), ζητείται η ακύρωση, άλλως η μεταρρύθμιση, της με αριθμό 38/2019 απόφασης του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης (διαδικασία εκούσιας δικαιοδοσίας), με την οποία επικυρώθηκε το αποτέλεσμα των κοινοτικών εκλογών της 26ης Μαΐου 2019 και ανακηρύχθηκαν οι τακτικοί και αναπληρωματικοί σύμβουλοι κάθε συνδυασμού των κοινοτήτων του Δήμου .....

με πληθυσμό άνω των 300 κατοίκων και οι πρόεδροι των κοινοτήτων με πληθυσμό κάτω των 300 κατοίκων του ίδιου Δήμου της Περιφερειακής Ενότητας Ροδόπης της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, για την κοινοτική περίοδο από 1 Σεπτεμβρίου 2019 έως 31 Δεκεμβρίου 2023, βάσει του σχετικού πίνακα αποτελεσμάτων. Ειδικότερα δε, ο ενιστάμενος, ο οποίος συμμετείχε στις εν λόγω κοινοτικές εκλογές ως υποψήφιος κοινοτικός σύμβουλος της Κοινότητας ..., με το συνδυασμό «.....», ο οποίος (συνδυασμός) ήλθε πρώτος (1ος) σε ψήφους, εξελέγη δεύτερος (2ος) κατά σειρά τακτικός κοινοτικός σύμβουλος με τον ανωτέρω συνδυασμό της Κοινότητας ..., ζητεί με την ένστασή του: α) να ακυρωθεί η ανακήρυξη του καθ' ου η ένσταση λόγω συνδρομής κωλύματος εκλογής στο

πρόσωπό του, β) να ακυρωθούν τα αποτελέσματα των κοινοτικών εκλογών της 26ης Μαΐου 2019 στο 270B εκλογικό τμήμα του Δήμου ..... , για λόγους παράβασης της εκλογικής νομοθεσίας και να διαταχθεί η επανάληψή τους και γ) να κηρυχθεί ο ίδιος πρώτος σε ψήφους τακτικός κοινοτικός σύμβουλος της Κοινότητας ... και να αναγνωρισθεί ότι έχει λάβει συνολικά 434 ψήφους (σταυρούς προτίμησης), αντί των 428 που αναφέρονται στην προσβαλλόμενη απόφαση, καθώς και ότι ο καθ' ου η ένσταση συνυποψήφιος του έχει λάβει συνολικά 425 ψήφους (σταυρούς προτίμησης) και όχι 469, όπως καθορίστηκε με την προσβαλλόμενη απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης.

2. Επειδή, εξάλλου, με την κρινόμενη αντένσταση, για την οποία καταβλήθηκε το νόμιμο παράβολο (βλ. το με κωδικό πληρωμής ..... έντυπο ηλεκτρονικού παραβόλου ποσού 100 ευρώ σε συνδυασμό με την από 12.7.2019 απόδειξη ηλεκτρονικής πληρωμής της Τράπεζας .....), ο αντενιστάμενος, υποψήφιος κοινοτικός σύμβουλος της Κοινότητας Σαπών «.....», ο οποίος, στις κοινοτικές εκλογές της 26ης Μαΐου 2019, με την προαναφερθείσα ιδιότητα, αναδείχθηκε, κατά τα ανωτέρω εκτεθέντα, πρώτος (1ος) τακτικός κοινοτικός σύμβουλος της Κοινότητας ... , ζητεί να αναγνωρισθεί ότι ο καθ' ου η αντένσταση έλαβε συνολικά 389 ψήφους (σταυρούς προτίμησης) και όχι 428, όπως καθορίστηκε με την προσβαλλόμενη απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης.

3. Επειδή, τα κρινόμενα ένδικα βοηθήματα της ένστασης και της αντένστασης, τα οποία εισάγονται για συζήτηση στο αρμόδιο Δικαστήριο, ασκήθηκαν εμπρόθεσμα, κατά τα άρθρα 48 του ν. 3852/2010 και 256 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (Κ.Δ.Δ.), που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2717/1999, Α' 97 (βλ. την από 20.6.2019 έκθεση τοιχοκόλλησης της με αριθμό 38/2019 απόφασης του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης και τη με αριθμό και ημερομηνία ...../1.7.2019 έκθεση κατάθεσης της ένστασης στο Πρωτοδικείο Ροδόπης, σε συνδυασμό με τη με αριθμό και ημερομηνία ...../12.7.2019 πράξη κατάθεσης της αντένστασης). Περαιτέρω, αντίγραφα των δικογράφων μαζί με τις σχετικές πράξεις της Διευθύνουσας Προέδρου του Δικαστηρίου περί ορισμού δικασίμου και εισηγητή - δικαστή έχουν κοινοποιηθεί νομίμως στους καθ' ων αυτά στρέφονται (βλ. τη με αριθμό ...../10.7.2010 έκθεση επίδοσης της ένστασης δικαστικής επιμελήτριας του Πρωτοδικείου Ροδόπης ..... και τη με αριθμό ...../12.7.2019 έκθεση επίδοσης της αντένστασης του δικαστικού επιμελητή του Πρωτοδικείου Ροδόπης ..... αντίστοιχα).

4. Επειδή, στην παράγραφο 4 του άρθρου 40 του ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» (Α' 87), όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή της με το άρθρο 63 του ν. 4604/2019 (Α' 50), ορίζεται ότι «Σε περίπτωση που συνδυασμός πλειοψήφησε στην κοινότητα με ποσοστό μεγαλύτερο του πενήντα τοις εκατό (50% + 1 ψήφος), ο πρώτος σε σταυρούς υποψήφιος σύμβουλος του αναδεικνύεται Πρόεδρος του Συμβουλίου της εν λόγω κοινότητας, χωρίς να εφαρμόζεται στην περίπτωση αυτή το άρθρο 79 , όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 80 του ν. 4555/2018». Εν προκειμένω, ο ενιστάμενος με την προσβαλλόμενη απόφαση ανακηρύχθηκε δεύτερος (2ος) κατά σειρά κατάταξης τακτικός κοινοτικός σύμβουλος με το συνδυασμό «.....», ο οποίος έλαβε στην Κοινότητα Σαπών συνολικά 1.873 ψήφους επί συνόλου 2.984 εγκύρων ψηφοδελτίων, ήτοι ποσοστό 62,77 % και, επομένως, με έννομο συμφέρον αμφισβητεί τη νομιμότητα της ανακήρυξης του καθ' ου η ένσταση, δεδομένου ότι, κατά την

ανωτέρω διάταξη του άρθρου 40 παρ. 4 του ν. 3852/2010 όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο, ενόψει του ποσοστού των ψήφων που έλαβε ο ως άνω συνδυασμός με τον οποίο συμμετείχαν ως υποψήφιοι οι διάδικοι, ο πρώτος σε σταυρούς υποψήφιος σύμβουλος του συγκεκριμένου συνδυασμού αναδεικνύεται Πρόεδρος του Συμβουλίου της εν λόγω κοινότητας. Εξάλλου και ο αντενιστάμενος με έννομο συμφέρον ασκεί την αντένστασή του, σύμφωνα με το άρθρο 256 του Κ.Δ.Δ., διότι η κρινόμενη ένσταση στρέφεται κατ' αυτού και σε περίπτωση που με την παρούσα απόφαση γίνουν δεκτοί οι λόγοι της ένστασης σχετικά με την επανάληψη της ψηφοφορίας ή την ορθή καταμέτρηση των ψήφων, το αποτέλεσμα της δίκης επί της ένστασης είναι δυνατόν να επιδράσει στην ανακήρυξή του ως πρώτου τακτικού κοινοτικού συμβούλου και, κατ' επέκταση, της εκλογής του ως Προέδρου της Κοινότητας ..., κατά το άρθρο 259 του Κ.Δ.Δ. Κατόπιν τούτου, πρέπει να γίνει δεκτό ότι τα κρινόμενα ένδικα βοηθήματα της ένστασης και της αντένστασης έχουν ασκηθεί εν γένει παραδεκτώς και πρέπει να εξετασθούν περαιτέρω ως προς την ουσιαστική βασιμότητά τους, συνεκδικαζόμενα, σύμφωνα με τα άρθρα 49 του ν. 3852/2010 και 256 παρ. 4 του Κ.Δ.Δ.

5. Επειδή, στο άρθρο 44 του ν. 3852/2010, όπως η περίπτωση α' της πρώτης παραγράφου του άρθρου αυτού αντικαταστάθηκε με το άρθρο 64 του ν. 4604/2019 (Α' 50/26.3.2019), ορίζεται ότι: «1. α. Το πολυμελές πρωτοδικείο ... ανακηρύσσει με χωριστή πράξη: α) τον επιτυχόντα ή το συνδυασμό του δημάρχου και τους λοιπούς συνδυασμούς του δημοτικού συμβουλίου, το δήμαρχο, τους τακτικούς και αναπληρωματικούς δημοτικούς συμβούλους κάθε συνδυασμού, τους τακτικούς και αναπληρωματικούς συμβούλους των κοινοτήτων κάθε συνδυασμού, τους προέδρους των κοινοτήτων έως τριακοσίων (300) κατοίκων με τους αναπληρωματικούς τους. β) τους τακτικούς και αναπληρωματικούς συμβούλους της κάθε εκλογικής περιφέρειας κάθε συνδυασμού, και γ) τους τακτικούς συμβούλους κάθε συνδυασμού, σύμφωνα με τον αριθμό των σταυρών προτίμησης που έχουν λάβει στο σύνολο της εδαφικής περιφέρειας του δήμου. Οι σύμβουλοι των κοινοτήτων κατατάσσονται με τη σειρά της εκλογής τους, σύμφωνα με τον αριθμό των σταυρών προτίμησης που έχουν λάβει και, αν δεν υπάρχουν σταυροί, με αλφαβητική σειρά. Σε περίπτωση ισοψηφίας διενεργείται κλήρωση. 2. ... », στο άρθρο 45 ότι: «Ένσταση μπορεί να ασκήσει: α) ... β) ο υποψήφιος κατά τις εκλογές στον οικείο δήμο», στο άρθρο 46 ότι: «1. Η ένσταση ασκείται με δικόγραφο, ... 2. Το δικόγραφο της ένστασης απαιτείται να περιέχει τα στοιχεία που προβλέπονται στο άρθρο 251 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Φ.Ε.Κ. 97 Α). 3. Οι ενστάσεις εκδικάζονται σε πρώτο και τελευταίο βαθμό από το τριμελές διοικητικό πρωτοδικείο, στην περιφέρεια του οποίου έχει την έδρα του ο οικείος δήμος. 4. ...», στο άρθρο 47, όπως η πρώτη παράγραφος αυτού και η περίπτωση β' της δεύτερης παραγράφου αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 65 παρ. 1 και 2 του ν. 4604/2019, ότι: «1. Η ένσταση στρέφεται κατά της απόφασης με την οποία ανακηρύσσονται ο επιτυχών συνδυασμός ή ο συνδυασμός του δημάρχου και οι λοιποί συνδυασμοί του δημοτικού συμβουλίου, καθώς και οι υποψήφιοι κάθε συνδυασμού που εκλέγονται ως τακτικοί ή αναπληρωματικοί, βάσει του σχετικού πίνακα των αποτελεσμάτων ο οποίος ενσωματώνεται σε αυτή. Στη δίκη που ανοίγεται με την άσκηση της ένστασης αυτής δεν νομιμοποιείται παθητικώς ο Δήμος. 2. Λόγους ένστασης μπορούν να θεμελιώσουν: α) η έλλειψη νόμιμων προσόντων και η συνδρομή κωλυμάτων σε υποψηφίους που έχουν εκλεγεί ως τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη, β) η παράβαση του νόμου κατά τη διεξαγωγή της εκλογής ή κατά την εξαγωγή του εκλογικού αποτελέσματος ή κατά την ανακήρυξη των υποψηφίων συνδυασμών ή κατά την ανακήρυξη του επιτυχόντος συνδυασμού ή του συνδυασμού του δημάρχου και των λοιπών συνδυασμών του δημοτικού συμβουλίου και των προσώπων που ανήκουν σε αυτούς, γ) η ακυρότητα ή η εσφαλμένη αρίθμηση των ψηφοδελτίων» και

στο άρθρο 49 ότι: «1. Για τα θέματα της προδικασίας, της κύριας διαδικασίας, της παρέμβασης, της αντένστασης, της αποδεικτικής διαδικασίας, του παρεμπόπτοντος ελέγχου, της απόφασης του δικαστηρίου, καθώς και της γνωστοποίησής της εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 253 έως και 260 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, όπως κάθε φορά ισχύει, ο οποίος και εφαρμόζεται για κάθε σχετικό θέμα, που δεν ρυθμίζεται, ειδικώς, από τις διατάξεις του παρόντος. Κάθε άλλη διάταξη που ρυθμίζει τα ίδια θέματα διαφορετικά καταργείται. 2. ...». Περαιτέρω, ο Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας ορίζει στο άρθρο 251 ότι: «Το δικόγραφο της ένστασης, εκτός από τα στοιχεία που προβλέπουν οι διατάξεις του άρθρου 45, πρέπει απαραίτητως να μνημονεύει, με ακρίβεια, τον οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης στον οποίο αυτό αναφέρεται ... Επίσης, το ίδιο δικόγραφο πρέπει να περιέχει σαφείς και συγκεκριμένους λόγους, καθώς και σαφώς καθορισμένο αίτημα», στο άρθρο 254 ότι: «1. ... 3. Για την ανάπτυξη των ισχυρισμών τους οι διάδικοι μπορούν να καταθέτουν υπομνήματα στη γραμματεία του δικαστηρίου, το αργότερο μέσα σε δύο (2) εργάσιμες ημέρες μετά τη συζήτηση...» και στο άρθρο 256, όπως ισχύει μετά την αντικατάσταση της πρώτης παραγράφου του με την παρ. 5 του άρθρου 15 του ν. 3051/2002 (Α' 220), ότι: «1. Αν ασκηθεί ένσταση, τα πρόσωπα των οποίων με την ένσταση αμφισβητείται η εκλογή ή η ανακήρυξη ... μπορούν, και μετά την πάροδο της προθεσμίας της ένστασης, να ασκήσουν αντένσταση ... 2. Με την αντένσταση μπορούν να προβληθούν λόγοι αντίστοιχοι προς αυτούς που προβάλλονται με την ένσταση, οι οποίοι όμως είναι δυνατόν να στηρίζονται και σε διαφορετικά, από ότι εκείνοι, πραγματικά γεγονότα. 3. Η αντένσταση ασκείται με δικόγραφο... 4. Η συνεκδίκηση της ένστασης και της αντένστασης είναι υποχρεωτική ... 6. Αν η ένσταση απορριφθεί ως απαράδεκτη ή αν εκείνος που την άσκησε παραιτηθεί από αυτήν, απορρίπτεται και η αντένσταση. Στις περιπτώσεις αυτές, αν η αντένσταση έχει ασκηθεί μέσα στην προβλεπόμενη από το άρθρο 248 προθεσμία για την άσκηση ένστασης, ισχύει ως αυτοτελής ένσταση. Το παραδεκτό της αντένστασης δεν επηρεάζεται αν η ένσταση απορριφθεί για ουσιαστικούς λόγους». Τέλος, στο άρθρο 259 του ίδιου Κώδικα ορίζεται ότι: «1. Αν το δικαστήριο διαπιστώσει παράβαση του νόμου ή ουσιαστικές πλημμέλειες: α) κατά τη διεξαγωγή της εκλογής, ή β) κατά την ανακήρυξη των συνδυασμών των υποψηφίων που έχουν δηλωθεί, ή γ) κατά την ανακήρυξη των επιτυχόντων και επιλαχόντων συνδυασμών, καθώς και των υποψηφίων κάθε συνδυασμού που εκλέγονται ως τακτικοί ή αναπληρωματικοί, ακυρώνει ή τροποποιεί, κατά περίπτωση, την πράξη με την οποία εξάγεται το αποτέλεσμα της συγκεκριμένης εκλογής ή την πράξη με την οποία γίνεται η σχετική ανακήρυξη. Στην ακύρωση της πράξης προβαίνει το δικαστήριο μόνο αν η νομική ή ουσιαστική πλημμέλεια αυτή είναι δυνατόν να ασκήσει επιρροή στο συνολικό εκλογικό αποτέλεσμα. Η ακύρωση μπορεί να αφορά ολόκληρη την εκλογή ή μόνο την αρχική ή μόνο την επαναληπτική εκλογή, στα εκλογικά τμήματα τα οποία αφορά το αντικείμενο της ένστασης. 2. Αν, ειδικότερα, το δικαστήριο, κατά την εκδίκαση της ένστασης που στρέφεται κατά της πράξης με την οποία εξάγεται το αποτέλεσμα της εκλογής, διαπιστώσει ότι οι αναφερόμενοι σε αυτήν δεν είχαν τα νόμιμα προσόντα ή ότι συνέτρεχε σε αυτούς νόμιμο κώλυμα για την εκλογή τους, ακυρώνει, ως προς τούτους, τη σχετική πράξη και ορίζει, ως εκλεγόμενους, τους επόμενους κατά τη σειρά των ψήφων προτίμησης υποψηφίους. Ενώ, αν διαπιστώσει εσφαλμένη αρίθμηση των ψήφων, καθορίζει, βάσει των έγκυρων ψήφων και της ορθής αρίθμησης τους, εκείνους που εκλέγονται. 3. ... 6. Οι οριστικές αποφάσεις, με τις οποίες γίνεται ολικώς ή μερικώς δεκτή η ένσταση, ισχύουν έναντι όλων».

6. Επειδή, το Σύνταγμα, όπως ισχύει μετά την αναθεώρηση ορισμένων διατάξεών του με το από 6.4.2001 Ψήφισμα της Ζ' Αναθεωρητικής Βουλής (Α' 84), στο άρθρο 56 αυτού προβλέπει λεπτομερώς

τα κωλύματα εκλογιμότητας των βουλευτών ως εξής: «1. Έμμισθοι δημόσιοι λειτουργοί και υπάλληλοι, άλλοι υπάλληλοι του δημοσίου υπηρετούντες στις ένοπλες δυνάμεις και στα σώματα ασφαλείας, υπάλληλοι οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, αιρετά μονοπρόσωπα όργανα των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, διοικητές, υποδιοικητές ή πρόεδροι διοικητικών συμβουλίων ή διευθύνοντες ή εντεταλμένοι σύμβουλοι νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή κρατικών νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου ή δημόσιων επιχειρήσεων ή επιχειρήσεων τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος ή επιχειρήσεων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης δεν μπορούν να ανακηρυχθούν υποψήφιοι ούτε να εκλεγούν βουλευτές, αν δεν παραιτηθούν πριν από την ανακήρυξή τους ως υποψηφίων ... ».

Περαιτέρω, σχετικά με τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και την ανάδειξη των αρχών τους, στο άρθρο 102 παρ. 1 και 2 του Συντάγματος ορίζεται ότι: «1. Η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων ανήκει στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού. Υπέρ των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης συντρέχει τεκμήριο αρμοδιότητας για τη διοίκηση των τοπικών υποθέσεων. Νόμος καθορίζει το εύρος και τις κατηγορίες των τοπικών υποθέσεων, καθώς και την κατανομή τους στους επί μέρους βαθμούς. Με νόμο μπορεί να ανατίθεται στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης η άσκηση αρμοδιοτήτων που συνιστούν αποστολή του Κράτους. 2. Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης έχουν διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια. Οι αρχές τους εκλέγονται με καθολική και μυστική ψηφοφορία, όπως νόμος ορίζει». Επίσης, ο ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» (Α' 87) ορίζει στην παρ. 1 του άρθρου 14 με τίτλο «Κωλύματα εκλογιμότητας και ασυμβίβαστα», όπως ισχύει μετά την αντικατάσταση, μεταξύ άλλων, των περιπτώσεων α' και ε' με το άρθρο 51 παρ. 1 και 3 του ν. 4604/2019, ότι: «Δεν μπορούν να εκλεγούν ή να είναι δήμαρχοι, δημοτικοί σύμβουλοι, σύμβουλοι κοινότητας με μόνιμο πληθυσμό άνω των τριακοσίων (300) κατοίκων ή πρόεδροι κοινότητας με μόνιμο πληθυσμό έως τριακοσίων (300) κατοίκων: α) Δικαστικοί λειτουργοί, αξιωματικοί των ενόπλων δυνάμεων και των σωμάτων ασφαλείας, θρησκευτικοί λειτουργοί των γνωστών θρησκειών, καθώς και τα μέλη των Ανεξαρτήτων Αρχών του άρθρου 101Α του Συντάγματος ή Αρχών που χαρακτηρίζονται με νόμο ως ανεξάρτητες ή ρυθμιστικές, αν για τα μέλη αυτά προβλέπεται από το νόμο η πλήρης και αποκλειστική τους απασχόληση ή η αναστολή άσκησης εκ μέρους τους οποιουδήποτε άλλου δημοσίου λειτουργήματος ή καθηκόντων, αμειβόμενων ή μη, σε οποιαδήποτε θέση του δημοσίου τομέα, κατά τη διάρκεια της θητείας τους στην Ανεξάρτητη Αρχή. Κατ' εξαίρεση, δικαστικοί λειτουργοί και αξιωματικοί των ενόπλων δυνάμεων και των σωμάτων ασφαλείας, εφόσον δεν υπηρέτησαν εντός των ορίων του δήμου στον οποίο επιθυμούν να θέσουν υποψηφιότητα κατά τους τελευταίους είκοσι τέσσερις (24) μήνες πριν από τη διεξαγωγή των αυτοδιοικητικών εκλογών, μπορούν να είναι υποψήφιοι υπό την προϋπόθεση να παραιτηθούν από τη θέση τους σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 30 του π.δ. 26/2012, πριν από την ημερομηνία ανακήρυξης των υποψηφίων. Ειδικές διατάξεις που απαγορεύουν την υποβολή ή την αποδοχή της παραίτησης των προσώπων αυτών ή που περιορίζουν το δικαίωμά τους να παραιτηθούν ή την αρμοδιότητα της αρχής να αποδεχθεί την παραίτησή τους εξακολουθούν να ισχύουν. β) ... ε) Υπάλληλοι με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου και ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου του Δημοσίου, των δήμων, των Περιφερειών και των νομικών προσώπων που είναι ενταγμένα στο Μητρώο Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης του δημοσίου τομέα, όπως αυτό ισχύει δώδεκα (12) μήνες πριν από τη διενέργεια των εκλογών, οι οποίοι, μέσα στο δωδεκάμηνο πριν από την διενέργεια των αυτοδιοικητικών εκλογών, άσκησαν καθήκοντα Προϊσταμένου οργανικής μονάδας επιπέδου γενικής διεύθυνσης ή διεύθυνσης, στους δήμους στα διοικητικά όρια των οποίων εκτεινόταν η αρμοδιότητα των οργανικών τους μονάδων. ...». Περαιτέρω, το άρθρο 29 του ίδιου νόμου, που φέρει

τον τίτλο «Εφαρμογή των διατάξεων της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών» ορίζει, μετά τη αντικατάστασή του με το άρθρο 27 του ν. 4555/2018 (Α' 133), ότι: «1. Οι διατάξεις της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών εφαρμόζονται αναλόγως και κατά τη διενέργεια των δημοτικών εκλογών για όσα θέματα δεν υφίσταται ειδική πρόβλεψη στις ρυθμίσεις του παρόντος νόμου και του Κ.Δ.Κ.». Τέλος, στην αιτιολογική έκθεση του ν. 3852/2010 αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα εξής: «Με το άρθρο 14 του παρόντος, διασφαλίζεται ότι η πραγματική βούληση των εκλογέων καθίσταται ανεξάρτητη από την επιρροή προσώπων που κατέχουν θέσεις ευθύνης και άσκησης εξουσίας. Ειδικότερα, με την προτεινόμενη διάταξη απαριθμούνται ρητώς και περιοριστικώς τα κωλύματα εκλογιμότητας και τα ασυμβίβαστα για τις θέσεις των αιρετών οργάνων των Δήμων ...».

7. Επειδή, η ως άνω διάταξη του άρθρου 56 παρ. 1 του Συντάγματος ορίζει κατά τρόπο πλήρη και περιοριστικό τα κωλύματα εκλογιμότητας των βουλευτών, ενώ ως ειδική και εξαιρετικού χαρακτήρα δεν είναι δυνατόν να τύχει ανάλογης εφαρμογής και επί των εκλογών για την ανάδειξη των αιρετών οργάνων των Ο.Τ.Α. και, ειδικότερα, των δήμων και κοινοτήτων, για τις οποίες ο συνταγματικός νομοθέτης δεν θέτει, κατ' αρχήν, περιορισμούς στην άσκηση του δημοσίου πολιτικού δικαιώματος του εκλέγειν και εκλέγεσθαι, αναφερόμενος μόνο στην καθολικότητα και στη μυστικότητα της ψηφοφορίας (άρθρο 102 παρ. 2 εδ. β'), καταλείπει δε στον κοινό νομοθέτη τη ρύθμιση των λοιπών ζητημάτων που σχετίζονται με τις εκλογές αυτές και, συνεπώς, και την θέσπιση των τυχόν κωλυμάτων εκλογιμότητας. Εξάλλου, τα κωλύματα και ασυμβίβαστα των υποψηφίων στις δημοτικές και κοινοτικές εκλογές ορίζονται ειδικά στις προαναφερόμενες διατάξεις του άρθρου 14 του ν. 3852/2010, που εκδόθηκε κατ' επιταγή του άρθρου 102 παρ. 2 του Συντάγματος, οι οποίες, ως εισάγουσες περιορισμούς στην άσκηση του πολιτικού δικαιώματος για εκλογή σε θέσεις οργάνων της τοπικής αυτοδιοίκησης, είναι, επίσης, στενά ερμηνευτέες (πρβλ. ΣτΕ 661/2015, 3270-1/2014, 2166/2004, 3323/2003 2430/2000, 4148/1999, 4057/1999 κ.ά.), όπως, άλλωστε, αναφέρεται ρητώς και στην αιτιολογική έκθεση του νόμου. Μεταξύ δε των κωλυμάτων εκλογιμότητας που θεσπίζονται με το τελευταίο αυτό άρθρο δεν περιλαμβάνεται, όπως προαναφέρθηκε, η ιδιότητα του υπηρετούντος στις ένοπλες δυνάμεις γενικώς, παρά μόνο η ιδιότητα του αξιωματικού των ενόπλων δυνάμεων. Εξάλλου, σύμφωνα με την προαναφερόμενη διάταξη του άρθρου 29 παρ. 1 του ν. 3852/2010, οι διατάξεις της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών εφαρμόζονται αναλόγως και κατά την διενέργεια των δημοτικών και κοινοτικών εκλογών, μόνο για μη ειδικώς ρυθμιζόμενα στον εν λόγω νόμο και τον Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006) θέματα, προϋπόθεση η οποία δεν συντρέχει εν προκειμένω, ενόψει της ειδικής ρυθμίσεως του επίμαχου ζητήματος με την ως άνω διάταξη του άρθρου 14 παρ. 1 του ν. 3852/2010. Περαιτέρω, η μη θέσπιση κωλυμάτων εκλογιμότητας και στις δημοτικές και κοινοτικές εκλογές για υπηρετούντες στις ένοπλες δυνάμεις γενικώς, δεν παραβιάζει την αρχή της ισότητας που κατοχυρώνεται στο άρθρο 4 παρ. 1 του Συντάγματος, δεδομένου ότι από την τελευταία αυτή συνταγματική διάταξη δεν επιβάλλεται στον κοινό νομοθέτη η θέσπιση κωλυμάτων εκλογιμότητας στις δημοτικές και κοινοτικές εκλογές για συγκεκριμένη κατηγορία υποψηφίων (ΣτΕ 3323/2003), ενώ η τυχόν αποδεδειγμένη εκμετάλλευση από τους υποψηφίους της ιδιότητας ή της συγκεκριμένης θέσης τους για τον επηρεασμό του φρονήματος των εκλογέων και την αλλοίωση, με αυτόν τον τρόπο, του εκλογικού αποτελέσματος, μπορεί να οδηγήσει σε ακύρωση της εκλογής, σύμφωνα με το άρθρο 259 παρ. 1 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, επάγεται δε και ποινικές ευθύνες για τους υποψηφίους που επιδεικνύουν την ως άνω αθέμιτη συμπεριφορά, σύμφωνα με το άρθρο 29 του ν. 3852/2010 σε συνδυασμό με τις διατάξεις των άρθρων 111 επόμενου του π.δ. 26/2012 (πρβλ ΣτΕ 2166/2004, 3323/2003, 3040, 1126, 595/2000 και Α.Ε.Δ. 2/1995). Τέλος, η μη

καθιέρωση της ως άνω ιδιότητας ως κωλύματος εκλογιμότητας και κατά την ανάδειξη δημοτικών και κοινοτικών αρχών δεν παραβιάζει ούτε την καθιερούμενη από τις ανωτέρω διατάξεις των άρθρων 52 και 102 του Συντάγματος αρχή της ελεύθερης και ανόθευτης εκδήλωσης της λαϊκής θέλησης, ενόψει μάλιστα της στενής ερμηνείας των εν γένει διατάξεων περί κωλυμάτων εκλογιμότητας (πρβλ. ΣΤΕ 2166/2004, 3323/2003, 2430/2000, 4148, 4057/1999, πρβλ. ΑΕΔ 10/2010, 20/2008, 25/2001, 5, 15/2000, 4, 42/1991).

8. Επειδή, εξάλλου, στο άρθρο 1 του ν. 2936/2001 «Επαγγελματίες Οπλίτες και άλλες διατάξεις» (Α' 166), όπως η παράγραφος 1 του άρθρου αυτού αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 του ν. 3036/2002 (Α' 171), ορίζεται ότι: «1. Για την αντιμετώπιση των αναγκών των Ενόπλων Δυνάμεων σε κατώτερα στελέχη, προκειμένου να καλυφθούν θέσεις επιχειρησιακών και τεχνικών ειδικοτήτων, οι οποίες, απαιτούν σημαντική εκπαίδευση και εξειδίκευση, κατατάσσονται και υπηρετούν ως Μόνιμοι Επαγγελματίες Οπλίτες (ΕΠ.ΟΠ.) Έλληνες πολίτες. 2. ...» και στο άρθρο 8 του ίδιου νόμου ότι: «1. Οι Επαγγελματίες Οπλίτες μπορούν να προαχθούν στους βαθμούς του δεκανέα, λοχία, επιλοχία και αρχιλοχία και αντιστοίχων των άλλων Κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων. Οι αρχιλοχίες μπορούν να προαχθούν σε ανθυπασπιστές μόνο για ανδραγαθία, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις. 2. ...».

9. Επειδή, με την υπό κρίση ένστασή του, όπως παραδεκτώς αναπτύσσεται με τα κατατεθέντα στις 22.7.2019 και 24.7.2019 υπομνήματα, ο ενιστάμενος αμφισβητεί τη νομιμότητα της προσβαλλόμενης απόφασης του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης, υποστηρίζοντας με τον πρώτο λόγο της ένστασης ότι πρέπει να ακυρωθεί η ανακήρυξη του καθ' ου η ένσταση ως πρώτου τακτικού κοινοτικού συμβούλου στην Κοινότητα Σαπών λόγω συνδρομής κωλύματος εκλογής στο πρόσωπό του και ειδικότερα διότι υπηρετεί ως επαγγελματίας οπλίτης (ΕΠ.ΟΠ.) στις ένοπλες δυνάμεις και δεν είχε παραιτηθεί πριν την ανακήρυξη της υποψηφιότητάς του. Συγκεκριμένα, ισχυρίζεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 14 παρ. 1 του ν. 3852/2010, με το οποίο καθορίζονται τα κωλύματα υποψηφιότητας για τις δημοτικές και κοινοτικές εκλογές, δεν επιτρέπεται η συμμετοχή ως υποψηφίων, μεταξύ άλλων, των αξιωματικών των ενόπλων δυνάμεων και των σωμάτων ασφαλείας εφόσον δεν έχουν παραιτηθεί από τη θέση τους πριν από την ημερομηνία ανακήρυξης των υποψηφίων, πλην όμως, υποστηρίζει ότι το κώλυμα αυτό ισχύει όχι μόνο για τους ρητά αναφερόμενους στην ανωτέρω διάταξη αξιωματικούς των ενόπλων δυνάμεων, αλλά για τους επαγγελματίες οπλίτες (ΕΠ.ΟΠ.) που υπηρετούν στις ένοπλες δυνάμεις. Και τούτο διότι, κατά τα προβαλλόμενα από τον ενιστάμενο, η ανωτέρω διάταξη περί των εκλογικών ασυμβιβάστων πρέπει να ερμηνευθεί υπό το πρίσμα της διάταξης του άρθρου 56 παρ. 1 του Συντάγματος, κατά το οποίο οι υπηρετούντες στις ένοπλες δυνάμεις γενικώς δεν μπορούν να ανακηρυχθούν υποψήφιοι ούτε να εκλεγούν βουλευτές εάν δεν παραιτηθούν πριν από την ανακήρυξή τους ως υποψηφίων, καθώς οι στρατιωτικοί γενικώς ασκούν δημόσια εξουσία και κατέχουν θέση ευθύνης, λόγω της οποίας μπορούν να επηρεάσουν το αποτέλεσμα των εκλογών. Ειδικότερα, ισχυρίζεται ότι κατά την αιτιολογική έκθεση του ν. 3852/2010 η επέκταση των ασυμβιβάστων έγινε στα πρότυπα του άρθρου 56 του Συντάγματος και, επομένως, σύμφωνα με τη βούληση του εκλογικού νομοθέτη, η ερμηνεία του άρθρου 14 του ν. 3852/2010 πρέπει να γίνεται υπό το φως της ανωτέρω συνταγματικής διάταξης, με αποτέλεσμα την ανάλογη διεύρυνση των προβλεπόμενων εκλογικών κωλυμάτων, ώστε σ' αυτά να περιλαμβάνονται όλοι οι υπηρετούντες στις ένοπλες δυνάμεις. Υποστηρίζει δε, επιπλέον, ότι λόγω της φύσης της ενασχόλησής τους οι επαγγελματίες οπλίτες, όπως

και τα υπόλοιπα στελέχη των ενόπλων δυνάμεων, βρίσκονται σε ετοιμότητα μάχης και αυξημένη επιφυλακή, διαχειρίζονται στρατιωτικό υλικό, έχουν άλλα άτομα (ανάλογα με το βαθμό τους) υπό τις διαταγές τους, καθώς και ότι λόγω της ιδιαίτερα επικίνδυνης αποστολής τους τελούν υπό ιδιαίτερο εξουσιαστικό καθεστώς, που συνεπάγεται αυξημένες υπηρεσιακές και εξωπηρεσιακές υποχρεώσεις, με αποτέλεσμα να καθίστανται συνταγματικοί ορισμένοι ειδικοί περιορισμοί των ατομικών τους δικαιωμάτων, όπως είναι η απαγόρευση της απεργίας και των εκδηλώσεων υπέρ ή κατά πολιτικών κομμάτων. Για τους ανωτέρω λόγους αλλά και κατ' εφαρμογή της αρχής της ισότητας, που κατοχυρώνεται στο άρθρο 4 παρ. 1 του Συντάγματος, ο ενιστάμενος υποστηρίζει ότι οι επαγγελματίες οπλίτες, παρά τη διαφορετική υπηρεσιακή τους εξέλιξη, πρέπει να αντιμετωπίζονται ομοίως με τους αξιωματικούς των ενόπλων δυνάμεων και όσον αφορά τα εκλογικά κωλύματα, κατ' επέκταση δε, ο καθ' ου η ένσταση, ο οποίος υπηρετούσε ως επαγγελματίας οπλίτης και δεν παραιτήθηκε πριν την ανακήρυξή του ως υποψηφίου στις κοινοτικές εκλογές, είχε κώλυμα συμμετοχής και, ως εκ τούτου, πρέπει να ακυρωθεί η ανακήρυξή του ως πρώτου τακτικού κοινοτικού συμβούλου. Αντιθέτως, ο καθ' ου η ένσταση με το παραδεκτώς κατατεθέν στις 22.7.2019 υπόμνημά του, υποστηρίζει ότι τα προβλεπόμενα από το Σύνταγμα κωλύματα για τους υποψήφιους των βουλευτικών εκλογών δεν μπορούν να εφαρμοσθούν και ως προς του υποψηφίου των δημοτικών και κοινοτικών εκλογών λόγω του ότι οι θεσπίζουσες κωλύματα υποψηφιότητας διατάξεις πρέπει να ερμηνεύονται στενά, όπως αναφέρεται και στην αιτιολογική έκθεση του ν. 3852/2010. Περαιτέρω, ισχυρίζεται ότι οι επαγγελματίες οπλίτες τελούν σε διαφορετικές συνθήκες εργασίας σε σχέση με τους αξιωματικούς των ενόπλων δυνάμεων, υποστηρίζοντας ειδικότερα ότι οι αξιωματικοί ασχολούνται κυρίως με τη διοίκηση του προσωπικού, τη διαχείριση των στρατιωτικών υποθέσεων και την εκτέλεση ειδικών καθηκόντων που προσιδιάζουν στο βαθμό τους, ενώ αντιθέτως οι επαγγελματίες οπλίτες έχουν ως καθήκον την εκτέλεση των εντολών των αξιωματικών σε επίπεδο ασκήσεων ετοιμότητας καθώς και την διαρκή εκπαίδευσή τους στο χειρισμό των όπλων και των πολεμικών μεθόδων, χωρίς να αναλαμβάνουν επιχειρησιακές πρωτοβουλίες ή να διαχειρίζονται στρατιωτικές υποθέσεις και δεν ασκούν δημόσια εξουσία. Προς απόδειξη των ισχυρισμών του, προσκομίζει και επικαλείται την από 12.7.2019 βεβαίωση του Διοικητή του .... Μ/Κ Τάγματος Πεζικού (ΤΠ), σύμφωνα με την οποία ο καθ' ου η ένσταση ..... είναι εν ενεργεία στέλεχος του Στρατού Ξηράς με το βαθμό ΕΠΟΠ Λοχία Πεζικού και υπηρετεί στο .... Μ/Κ ΤΠ από τις 12.7.2016.

10. Επειδή, σύμφωνα με όσα έγιναν ερμηνευτικώς δεκτά στη σκέψη 7, οι διατάξεις που θεσπίζουν κωλύματα εκλογιμότητας για τις δημοτικές και κοινοτικές εκλογές είναι ειδικές διατάξεις εξαιρετικού χαρακτήρα και στενά ερμηνευτέες. Λόγω μάλιστα της στενής ερμηνείας των διατάξεων αυτών, τέτοιο κώλυμα δεν μπορεί να συναχθεί ούτε με ανάλογη ερμηνεία και εφαρμογή των άρθρων 56 παρ. 1 του Συντάγματος, ούτε, όπως αβασίμως ισχυρίζεται ο ενιστάμενος, με την αναλογική επέκταση του επίμαχου κωλύματος βάσει της αρχής της ισότητας, και στα λοιπά πλην των αξιωματικών στελέχη των ενόπλων δυνάμεων, κατ' επίκληση του ενδεχόμενου εκ μέρους τους επηρεασμού των εκλογέων ή λόγω ορισμένων ομοίων καθηκόντων και υποχρεώσεων με τα οποία είναι επιφορτισμένοι από το νόμο κατά την άσκηση της υπηρεσίας τους. Και τούτο διότι ο νομοθέτης, ενεργώντας εν προκειμένω εντός των ορίων της ευχέρειας που του παρέχει η εξουσιοδοτική ρήτρα του άρθρου 102, παρ. 2 του Συντάγματος, έχοντας δε προβεί ο ίδιος στη σχετική στάθμιση, επιτρεπτός, κατά το Σύνταγμα, δεν επεξέτεινε το επίμαχο κώλυμα και στους λοιπούς πλην των αξιωματικών υπηρετούντες στις ένοπλες δυνάμεις, μεταξύ των οποίων και οι επαγγελματίες οπλίτες. Περαιτέρω, ως αβάσιμος πρέπει να απορριφθεί και ο

ισχυρισμός περί παραβίασης της αρχής της ισότητας, εφόσον ούτε από το άρθρο 4 παρ. 1 του Συντάγματος επιβάλλεται στον κοινό νομοθέτη η θέσπιση κωλύματος εκλογιμότητας στις δημοτικές και κοινοτικές εκλογές για συγκεκριμένη κατηγορία υποψηφίων (ΣτΕ 3323/2003), ενώ, εξάλλου, η τυχόν αποδεδειγμένη εκμετάλλευση από τους υποψηφίους της ιδιότητας ή της συγκεκριμένης θέσης τους για τον επηρεασμό του φρονήματος των εκλογέων και την αλλοίωση, με αυτόν τον τρόπο, του εκλογικού αποτελέσματος, μπορεί να οδηγήσει σε ακύρωση της εκλογής, σύμφωνα με το άρθρο 259 παρ. 1 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, επάγεται δε και ποινικές ευθύνες για τους υποψηφίους που επιδεικνύουν την ως άνω αθέμιτη συμπεριφορά. Επομένως, ο λόγος αυτός της ένστασης πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

11. Επειδή, ο ενιστάμενος υποστηρίζει επίσης ότι ο καθ' ου η ένσταση εμπίπτει στο θεσπιζόμενο κώλυμα της περ. ε' του άρθρου 14 παρ. 1 του ν. 3852/2010, σύμφωνα με την οποία δεν επιτρέπεται να είναι υποψήφιοι, μεταξύ άλλων, υπάλληλοι με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου και ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, οι οποίοι κατά το τελευταίο δωδεκάμηνο πριν από τη διενέργεια των αυτοδιοικητικών εκλογών άσκησαν καθήκοντα προϊσταμένου οργανικής μονάδας γενικής διεύθυνσης ή διεύθυνσης στους δήμους στα διοικητικά όρια των οποίων εκτεινόταν η αρμοδιότητα των οργανικών τους μονάδων, ισχυριζόμενος ειδικότερα ότι ο καθ' ου η ένσταση επαγγελματίας οπλίτης είναι μόνιμος υπάλληλος του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου και μισθοδοτείται από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτος. Ο ισχυρισμός αυτός είναι απορριπτέος ως αβάσιμος καθώς, ανεξαρτήτως του εάν στην έννοια του «υπαλλήλου» κατά την ανωτέρω διάταξη εμπίπτουν και οι υπηρετούντες στις ένοπλες δυνάμεις στρατιωτικοί, από κανένα στοιχείο της δικογραφίας δεν προκύπτει ότι ο καθ' ου η ένσταση άσκησε κατά τους τελευταίους 12 μήνες πριν τις ένδικες κοινοτικές εκλογές καθήκοντα προϊσταμένου σε οργανική μονάδα του στρατού επιπέδου γενικής διεύθυνσης ή διεύθυνσης στην περιφέρεια του Δήμου ..... , ενώ, αντιθέτως, αυτός δεν ήταν δυνατό να έχει ασκήσει τέτοια καθήκοντα στη συγκεκριμένη περιοχή, τόσο ενόψει του βαθμού του στη στρατιωτική ιεραρχία κατά τη δεδομένη χρονική περίοδο (Λοχίας ΕΠΟΠ), όσο και λόγω του ότι αυτός υπηρετεί από τις 12.7.2016 σε στρατιωτική μονάδα πεζικού της Καβάλας (βλ. τη μνημονευόμενη στη σκέψη 9 από 12.7.2019 σχετική βεβαίωση του Διοικητή του ..... Μ/Κ ΤΠ).

12. Επειδή, περαιτέρω, το Σύνταγμα ορίζει στο άρθρο 52 ότι: «Η ελεύθερη και ανόθευτη εκδήλωση της λαϊκής θέλησης, ως έκφραση της λαϊκής κυριαρχίας, τελεί υπό την εγγύηση όλων των λειτουργιών της Πολιτείας, που έχουν υποχρέωση να τη διασφαλίζουν σε κάθε περίπτωση ... ». Περαιτέρω, από τις προπαρατεθείσες διατάξεις των 48 του ν. 3852/2010 και 259 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, ερμηνευόμενες υπό το φως του άρθρου 52 του Συντάγματος, συνάγεται ότι η παράβαση νόμου ή πλημμέλεια της εκλογής μπορεί να οδηγήσει σε ακύρωση της εκλογής μόνον εφόσον είναι δυνατόν να άσκησε επιρροή στο συνολικό εκλογικό αποτέλεσμα. Συνεπώς, για να είναι βάσιμος λόγος ενστάσεως, με τον οποίο προβάλλεται εκλογική παράβαση και ζητείται η ακύρωση της εκλογής, ο ενιστάμενος οφείλει να εκθέσει τους λόγους για τους οποίους κατά την άποψή του η παράβαση αυτή είναι δυνατόν να άσκησε επιρροή στο συνολικό εκλογικό αποτέλεσμα, αν δε οι λόγοι αυτοί συνδέονται με ενέργειες προσώπων, να επικαλεσθεί και να αποδείξει τις ενέργειες αυτές (πρβλ. ΣτΕ 2713/2010, 2477/2008, 1967/2007, 246/2004, 3693/2003 κ.ά.).

13. Επειδή, το π.δ. 26/2012 «Κωδικοποίηση σ' ενιαίο κείμενο των διατάξεων της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών» (Α' 57), του οποίου οι κατωτέρω διατάξεις εφαρμόζονται αναλογικά και στις δημοτικές και κοινοτικές εκλογές, σύμφωνα με το άρθρο 29 του ν. 3852/2010, δεδομένου ούτε ο νόμος αυτός αλλά ούτε και ο ισχύων Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων (που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3463/2006, Α' 114) περιλαμβάνει ειδική ρύθμιση για τα συγκεκριμένα θέματα, ορίζει στο άρθρο 58 ότι: «1. Ψηφοφορία γίνεται ενώπιον εφορευτικών επιτροπών. 2. Σε κάθε εκλογικό τμήμα ορίζεται εφορευτική επιτροπή που αποτελείται από τον αντιπρόσωπο της δικαστικής αρχής ως πρόεδρο και τέσσερα μέλη που αναπληρώνονται από ισάριθμα αναπληρωματικά», στο άρθρο 60 ότι: «1. Εάν μέλη της εφορευτικής επιτροπής δεν προσέλθουν να εκπληρώσουν τα καθήκοντα τους γιατί απουσιάζουν ή κωλύονται ή για οποιαδήποτε άλλη αιτία, αναπληρώνονται από τα αναπληρωματικά μέλη. Εάν η αναπλήρωση είναι αδύνατη για τους ίδιους λόγους, η εκλογή διεξάγεται μόνο από τα παρόντα μέλη της εφορευτικής επιτροπής, καθώς και από μόνο τον πρόεδρο της, αντιπρόσωπο της δικαστικής αρχής. 2. ...» και στο άρθρο 64 ότι: «Σε εκλογικά τμήματα των Νομών ..... είναι δυνατόν να διορίζονται με απόφαση του οικείου Αντιπεριφερειάρχη της περιφερειακής ενότητας της έδρας κάθε νομού διερμηνείς της τουρκικής γλώσσας από τους δημόσιους, δημοτικούς υπαλλήλους, που υπηρετούν στην έδρα κάθε εκλογικού τμήματος ή πιο κοντά σ' αυτή», στο άρθρο 82 ότι: «1. Οι εκλογείς προσέρχονται στο κατάστημα της ψηφοφορίας και παρουσιάζονται στην εφορευτική επιτροπή, η οποία αναγνωρίζει την ταυτότητα τους και επαληθεύει την εγγραφή τους στον εκλογικό κατάλογο. Οι εκλογείς μπαίνουν στο κατάστημα της ψηφοφορίας ένας - ένας ή σε μικρές ολιγάριθμες ομάδες, με τη σειρά της προσέλευσης τους και όπως ειδικότερα καθορίζει κάθε εφορευτική επιτροπή. 2. ...», στο άρθρο 83 ότι: «1. Σε κάθε εκλογέα η εφορευτική επιτροπή δίνει ένα φάκελο με ειδικό γνώρισμα μονογραφημένο από τον αντιπρόσωπο της δικαστικής αρχής και σφραγισμένο με τη σφραγίδα της επιτροπής, καθώς και πλήρη σειρά έντυπων ψηφοδελτίων όλων των συνδυασμών και μεμονωμένων υποψηφίων. ...», στο άρθρο 85 ότι: «1. Κάθε εκλογέας ή υποψήφιος ή αντιπρόσωπος τους έχει το δικαίωμα να υποβάλει στην εφορευτική επιτροπή ενστάσεις, για παραβάσεις του νόμου κατά τη διάρκεια της ψηφοφορίας, μέσα ή έξω από το εκλογικό κατάστημα. Οι ενστάσεις είναι γραπτές και καταχωρίζονται υποχρεωτικά στο βιβλίο των πρακτικών. 2. Η υποβολή οποιασδήποτε ένστασης δε διακόπτει την ψηφοφορία. 3. Για τις ενστάσεις και για κάθε άλλο ζήτημα, που παρουσιάζεται κατά τη διάρκεια της εκλογής, αποφασίζει η εφορευτική επιτροπή αιτιολογημένα, είτε αμέσως όταν τελειώσει η ψηφοφορία και τις αποφάσεις της τις καταχωρεί στα πρακτικά. 4. ...», στο άρθρο 87 παρ. 3 ότι: «Απαγορεύεται η είσοδος στο κατάστημα της ψηφοφορίας οποιουδήποτε δεν εκπληρώνει καθήκοντα σύμφωνα με το διάταγμα αυτό ή δεν καλείται να ψηφίσει» και στο άρθρο 88 ότι: «1. Οι υποψήφιοι ή, όταν λείπουν, οι αντιπρόσωποί τους, ή, όταν λείπουν και αυτοί, οι αναπληρωτές τους, έχουν το δικαίωμα να παραβρίσκονται στην ψηφοφορία, να προτείνουν κάθε παρατήρηση ή ένσταση σχετικά με την τάξη της ψηφοφορίας για το συμφέρον των υποψηφίων ...».

14. Επειδή, με την κρινόμενη ένσταση προβάλλεται επίσης ότι οι εκλογές που διενεργήθηκαν στο εκλογικό τμήμα ..... της Κοινότητας ... πρέπει να κηρυχθούν άκυρες και να διαταχθεί η επανάληψή τους, λόγω παραβάσεων της εκλογικής νομοθεσίας κατά τη διεξαγωγή τους. Ειδικότερα, ο ενιστάμενος ισχυρίζεται ότι η εκλογική διαδικασία διεξήχθη στο συγκεκριμένο εκλογικό τμήμα μόνο με τη συμμετοχή της δικαστικής αντιπροσώπου (προέδρου) και του γραμματέα της εφορευτικής επιτροπής, χωρίς την παρουσία των μελών της εφορευτικής επιτροπής που είχαν κληρωθεί και χωρίς να επιταχθούν άλλοι ψηφοφόροι προς επικουρία του έργου της προέδρου της επιτροπής. Υποστηρίζει δε,

περαιτέρω, ότι τα ψηφοδέλτια των δημοτικών και κοινοτικών εκλογών ήταν τοποθετημένα όλα μαζί πλησίον του παραβάν χωρίς να υπάρχει διαχωρισμός μεταξύ τους και λόγω της απουσίας μελών της εφορευτικής επιτροπής δεν δίνονταν από την εφορευτική επιτροπή ανά πλήρη ομάδα για κάθε είδος εκλογών (π.χ. φάκελος κοινοτικών εκλογών μαζί με τα ψηφοδέλτια των κοινοτικών εκλογών και φάκελος των δημοτικών εκλογών μαζί με τα ψηφοδέλτια των δημοτικών εκλογών), αλλά τα λάμβαναν οι ψηφοφόροι μόνοι τους, οι οποίοι παραλάμβαναν από τη δικαστική αντιπρόσωπο κάθε φορά μόνο το φάκελο με μονογραφή της, με συνέπεια πολλοί ψηφοφόροι να λάβουν μόνοι τους εκ παραδρομής λιγότερα ψηφοδέλτια ή ψηφοδέλτια που αφορούσαν τις δημοτικές εκλογές. Αποτέλεσμα των ανωτέρω ήταν, κατά τους ισχυρισμούς του ενιστάμενου, πολλοί ψηφοφόροι να μην μπορέσουν να ψηφίσουν έγκυρα, ενώ το σύνολο των άκυρων ψηφοδελτίων στο συγκεκριμένο εκλογικό τμήμα ανήλθε σε 28 και των λευκών σε 18 επί συνόλου 247 ψηφισάντων. Ειδικότερα, σύμφωνα με τα προβαλλόμενα στην ένστασή του, ο ενιστάμενος θεωρεί ότι το ποσοστό των άκυρων ψηφοδελτίων, το οποίο ανήλθε σε 11,33% επί του συνόλου είναι αδικαιολόγητα μεγάλο (σχεδόν διπλάσιο) σε σχέση με το μέσο ποσοστό άκυρων ψηφοδελτίων σε όλη τη Χώρα αλλά και στο σύνολο των εκλογικών τμημάτων του Δήμου ..... , που ανήλθε, κατά τους ισχυρισμούς του, σε περίπου 6% και οφείλεται στα ανωτέρω εκτεθέντα περιστατικά. Επιπλέον, ισχυρίζεται ότι το υψηλό αυτό ποσοστό άκυρων ψηφοδελτίων οφείλεται επίσης και στο γεγονός ότι στο συγκεκριμένο εκλογικό τμήμα, στο οποίο σύμφωνα με τον ενιστάμενο ο κύριος όγκος των ψηφοφόρων ήταν μουσουλμάνοι στο θρήσκευμα που δεν ομιλούσαν την ελληνική γλώσσα (αναφέροντας ενδεικτικά τα επώνυμα .....), δεν υπήρχε άτομο στην εφορευτική επιτροπή που να γνωρίζει την τουρκική γλώσσα, καθώς η πρόεδρος της εφορευτικής επιτροπής δεν ομιλούσε την τουρκική γλώσσα, ούτε είχε διορισθεί διερμηνέας της τουρκικής γλώσσας, σύμφωνα με το άρθρο 64 του π.δ. 26/2012, με αποτέλεσμα, όπως υποστηρίζει, οι εν λόγω ψηφοφόροι να μην είναι σε θέση να ξεχωρίσουν τα ψηφοδέλτια των κοινοτικών από αυτά των δημοτικών εκλογών, γεγονός το οποίο επίσης προκάλεσε, κατά τους ισχυρισμούς του ενιστάμενου, το αυξημένο αυτό ποσοστό άκυρων ψηφοδελτίων στο συγκεκριμένο εκλογικό τμήμα. Προς ενίσχυση των ισχυρισμών του, προσκομίζει και επικαλείται το με αριθμό ../15.7.2019 έγγραφο της Αναπληρώτριας Προϊσταμένης Διεύθυνσης Διοίκησης της Περιφερειακής Ενότητας Ροδόπης της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, με το οποίο βεβαιώνεται ότι κατά τις Δημοτικές και Κοινοτικές εκλογές της 26ης Μαΐου 2019 δεν διορίσθηκε σε κανένα εκλογικό τμήμα διερμηνέας τουρκικής γλώσσας. Επιπλέον, με έγγραφό του που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 17.7.2019, ζήτησε την εξέταση ενώπιον του Δικαστηρίου δύο προσώπων ως μαρτύρων, τα οποία ισχυρίζεται ότι ήταν ψηφοφόροι στο συγκεκριμένο εκλογικό τμήμα και η μαρτυρία τους είναι κρίσιμη για την απόδειξη των ισχυρισμών τους, αίτημα που επανέλαβε με το κατατεθέν στις 22.7.2019 υπόμνημά του. Αντιθέτως, ο καθ' ου η ένσταση υποστηρίζει ότι παρότι πράγματι δεν ήταν παρόντα τα μέλη της εφορευτικής επιτροπής στο συγκεκριμένο εκλογικό τμήμα, όπως και σε πολλά άλλα εκλογικά τμήματα της επικράτειας, η απουσία αυτή δεν παρεμπόδιζε την εκλογική διαδικασία, καθώς η δικαστική αντιπρόσωπος χορηγούσε η ίδια πλήρη σειρά ψηφοδελτίων και ουδείς εκλογέας πήρε μόνος του τα ψηφοδέλτια των εκλογών, ούτε άλλωστε και κανείς ανέφερε άγνοια της ελληνικής γλώσσας ή ζήτησε τη συνδρομή διερμηνέα, υποστηρίζοντας ειδικότερα ότι ποτέ κατά το παρελθόν δεν είχε διορισθεί στο συγκεκριμένο εκλογικό τμήμα διερμηνέας τουρκικής γλώσσας. Επιπλέον, ισχυρίζεται ότι από τα άκυρα ψηφοδέλτια, τα 6 ακυρώθηκαν για το λόγο ότι ήταν ψηφοδέλτια των δημοτικών εκλογών, 7 ήταν των περιφερειακών και 2 των ευρωεκλογών, ενώ 3 φάκελοι είχαν ψηφοδέλτια όλων των τοπικών συνδυασμών και 5 ψηφοδέλτια είχαν «διαγραφές και ζωγραφιές» και, ως εκ τούτου, μόνο ως προς 6 άκυρα ψηφοδέλτια υπήρξε σύγχυση μεταξύ των δημοτικών και κοινοτικών εκλογών που διεξάγονταν στο ίδιο εκλογικό τμήμα, γεγονός που, κατά τον

καθ' ου η ένσταση, οφείλεται στη δυσκολία που εμφάνισαν οι συγκεκριμένες πολλαπλές εκλογές. Τέλος, προβάλλει ότι ο συνολικός αριθμός των άκυρων ψήφων (18) δεν είναι υπερβολικός σε σχέση με άλλα εκλογικά τμήματα της ίδιας Κοινότητας, αναφέροντας πως στα εκλογικά τμήματα ..... και ..... τα άκυρα ψηφοδέλτια ήταν 19, 16, 17 και 9 αντίστοιχα και ότι, σε κάθε περίπτωση, τόσο τα άκυρα όσο και τα λευκά ψηφοδέλτια συνδέονται με τη βούληση των εκλογέων, καθώς συνιστούν ψήφους αποδοκιμασίας και, επομένως, δεν μπορεί να γίνεται λόγος για ακυρότητα της διαδικασίας μόνο εκ του λόγου ότι ο αριθμός των άκυρων και των λευκών ψηφοδελτίων ήταν αυξημένος. Εξάλλου, όπως προκύπτει από το βιβλίο πράξεων της εφορευτικής επιτροπής του εκλογικού τμήματος 270B, η εφορευτική επιτροπή συγκροτήθηκε μόνο από τη δικαστική αντιπρόσωπο, χωρίς να αναφέρονται τυχόν ονόματα άλλων μελών της, ενώ τα σχετικά πρακτικά του βιβλίου υπογράφονται μόνον από την ανωτέρω δικαστική αντιπρόσωπο, τη γραμματέα της εφορευτικής επιτροπής και έναν αντιπρόσωπο του συνδυασμού «.....». Επιπλέον, από το περιεχόμενο του βιβλίου πράξεων της εφορευτικής επιτροπής του εν λόγω εκλογικού τμήματος δεν προκύπτει ότι κατατέθηκε οποιαδήποτε ένσταση για οποιαδήποτε παρατυπία ή πρόβλημα κατά τη διάρκεια της εκλογικής διαδικασίας.

15. Επειδή, ο προβαλλόμενος ισχυρισμός του ενιστάμενου περί της μη παράδοσης από την εφορευτική επιτροπή σε κάθε ψηφοφόρο μίας πλήρους σειράς ψηφοδελτίων των κοινοτικών εκλογών (και ανεξαρτήτως του εάν αυτή η συγκεκριμένη επικαλούμενη παράβαση είχε πράγματι ως συνέπεια τον αυξημένο αριθμό άκυρων ψηφοδελτίων που να συνιστά λόγο ακύρωσης της εκλογικής διαδικασίας) προβάλλεται αναποδείκτως, καθώς αυτός δεν αποδεικνύεται από κανένα στοιχείο της δικογραφίας, δοθέντος μάλιστα ότι από το βιβλίο πρακτικών της εφορευτικής επιτροπής του εν λόγω τμήματος προκύπτει ότι δεν κατατέθηκε οποιαδήποτε σχετική ένσταση κατά τη διάρκεια της εκλογικής διαδικασίας. Εξάλλου, για την απόδειξη του ισχυρισμού αυτού δεν θα αρκούσε σε καμία περίπτωση μόνο η τυχόν εξέταση ενώπιον του Δικαστηρίου των δύο προταθέντων από τον ενιστάμενο μαρτύρων, δεδομένου ότι, κατά τα αναφερόμενα στο σχετικό αίτημά του, τα πρόσωπα των οποίων ζητήθηκε η εξέταση έχουν την ιδιότητα του ψηφοφόρου στο συγκεκριμένο εκλογικό τμήμα και, επομένως, η μαρτυρία τους μπορεί να αφορά μόνο τη δική τους περίπτωση και όχι το σύνολο των εκλογέων του εν λόγω τμήματος, ενόψει του ότι ο ψηφοφόρος που δεν είναι μέλος της εφορευτικής επιτροπής δεν επιτρέπεται να παρευρίσκεται καθ' όλη τη διάρκεια της ψηφοφορίας στο εκλογικό κατάστημα και, ως εκ τούτου, δεν μπορεί να έχει ίδια γνώση για το σύνολο ή έστω για μεγάλο αριθμό ψηφοφόρων του συγκεκριμένου εκλογικού τμήματος. Περαιτέρω, ως προς τον προβαλλόμενο ισχυρισμό περί παράβασης της εκλογικής διαδικασίας λόγω του μη διορισμού διερμηνέα τουρκικής γλώσσας που είχε ως συνέπεια, κατά τον ενιστάμενο, την αδυναμία των μουσουλμάνων ψηφοφόρων που αγνοούσαν την ελληνική γλώσσα να ασκήσουν εγκύρως το εκλογικό τους δικαίωμα στο συγκεκριμένο εκλογικό τμήμα, αυτός είναι απορριπτέος πρωτίστως ως αόριστος, ενόψει του ότι ο ενιστάμενος αναφέρεται αορίστως σε «κύριο όγκο» ψηφοφόρων του ..... εκλογικού τμήματος οι οποίοι είναι μουσουλμάνοι στο θρήσκευμα και αγνοούν την ελληνική γλώσσα, χωρίς να προσδιορίζει συγκεκριμένα πρόσωπα τα οποία δεν ομιλούν την ελληνική γλώσσα. Εξάλλου, ο ενιστάμενος δεν προσκομίζει κανένα στοιχείο προς απόδειξη του ισχυρισμού του αυτού, μη αρκούσης προς τούτο της αόριστης ενδεικτικής αναφοράς τεσσάρων μουσουλμανικών επιθέτων, δεδομένου, άλλωστε, ότι η ιδιότητα του μουσουλμάνου ψηφοφόρου, κατά την κοινή πείρα, δεν συνεπάγεται άνευ ετέρου την άγνοια της ελληνικής γλώσσας, αλλά αποτελεί αντικείμενο απόδειξης, το βάρος του οποίου φέρει ο ενιστάμενος. Περαιτέρω, σε κάθε περίπτωση, ο ισχυρισμός αυτός είναι απορριπτέος και ως αβάσιμος, αφενός διότι ο διορισμός

διερμηνέα τουρκικής γλώσσας σε εκλογικά τμήματα του Νομού Ροδόπης είναι, κατά τη ρητή διατύπωση του άρθρου 64 του π.δ. 26/2012, δυνητική και αφετέρου διότι εν προκειμένω το αυξημένο ποσοστό άκυρων ψηφοδελτίων (διπλάσιο κατά τους ισχυρισμούς του ενιστάμενου) στο συγκεκριμένο εκλογικό τμήμα σε σχέση με το ποσοστό άκυρων ψηφοδελτίων στο σύνολο της ίδιας εκλογικής περιφέρειας δεν προκύπτει ότι συνδέεται αιτιωδώς με την έλλειψη διερμηνέα τουρκικής γλώσσας, εφόσον, όπως βεβαιώνεται με το σχετικό έγγραφο της Περιφερειακής Ενότητας Ροδόπης, δεν διορίσθηκε κανένας διερμηνέας τουρκικής γλώσσας ούτε στα υπόλοιπα εκλογικά τμήματα, στα οποία, όμως, το ποσοστό των άκυρων ψηφοδελτίων ήταν μικρότερο, χωρίς, συνεπώς, η εγκυρότητα των ψήφων να προκύπτει ότι έχει επηρεαστεί από το γεγονός αυτό. Επομένως, ενόψει των ανωτέρω, ο λόγος της ένστασης σχετικά με την ακυρότητα των εκλογών στο εκλογικό τμήμα ..... της Κοινότητας Σαπών λόγω των επικαλούμενων παραβάσεων της εκλογικής νομοθεσίας κατά τη διεξαγωγή της είναι κατά την κρίση του Δικαστηρίου απορριπτέος στο σύνολό του.

16. Επειδή, εξάλλου, στο άρθρο 27 του ν. 3852/2010, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 25 του ν. 4555/2018 και ακολούθως η παράγραφος 3 αυτού αντικαταστάθηκε με το άρθρο 55 του ν. 4604/2019, ορίζεται ότι: «1. Ο εκλογέας εκφράζει την προτίμηση του σε υποψήφιο συνδυασμού, σημειώνοντας στο ψηφοδέλτιο σταυρό παραπλεύρως του ονόματος του. 2. ... 3. Για την εκλογή συμβουλίων κοινότητας άνω των τριακοσίων (300) κατοίκων, ο εκλογέας μπορεί να εκφράσει την προτίμησή του υπέρ δύο (2) υποψηφίων συμβούλων κοινότητας. 4. ... 6. Ο σταυρός προτίμησης σημειώνεται με στυλογράφο μαύρης ή κυανής απόχρωσης. 7. ...», στο άρθρο 28, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 26 του ν. 4555/2018, με τίτλο «Άκυρα ψηφοδέλτια» ότι: «1. Το ψηφοδέλτιο είναι άκυρο όταν: α) έχει σημειωθεί σταυρός προτίμησης με χρώμα διαφορετικό από τα οριζόμενα στην παράγραφο 6 του άρθρου 27, β) έχει σχήμα, διαστάσεις ή μορφή που διαφέρουν, κατά τρόπο εμφανή, από αυτά που ορίζει η υπουργική απόφαση της παραγράφου 2 του άρθρου 24, γ) έχει τυπωθεί σε χαρτί ή με μελάνι που το χρώμα του διαφέρει, κατά τρόπο εμφανή, από αυτό που ορίζεται στο άρθρο 24, δ) έχουν σημειωθεί σε οποιαδήποτε πλευρά του λέξεις, φράσεις, υπογραμμίσεις, στίγματα ή άλλα σημεία, εφόσον κριθεί ότι τα παραπάνω αποτελούν διακριτικά γνωρίσματα, που παραβιάζουν με τρόπο προφανή το απόρρητο της ψηφοφορίας. 2. Το ψηφοδέλτιο είναι επίσης αυτοδικαίως άκυρο και στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) Αν βρεθεί στο φάκελο με ένα ή περισσότερα άλλα έγκυρα ή άκυρα ψηφοδέλτια, του ίδιου ή διαφορετικού συνδυασμού ή με λευκά. β) Αν βρεθεί μέσα σε φάκελο, που δεν είναι σύμφωνος με τις ρυθμίσεις του άρθρου 46 του Κ.Δ.Κ. γ) Αν φέρει εγγραφές και διαγραφές, εκτός της περίπτωσης στην οποία κατά τις διατάξεις της εκλογικής νομοθεσίας (π.δ. 26/2012) και σύμφωνα με τις εκεί προβλεπόμενες προϋποθέσεις επιτρέπεται η χρήση λευκών ψηφοδελτίων λόγω μη επάρκειας των εντύπων».

17. Επειδή, κατά την έννοια των παρατιθέμενων στην προηγούμενη σκέψη διατάξεων των άρθρων 27 και 28 του ν. 3852/2010, όπως άλλωστε έχει κριθεί και υπό την ισχύ των διατάξεων που προΐσχυσαν (του π.δ. 323/1989, Α' 146, του π.δ. 410/1995, Α' 231 και του ν. 3463/2006 Α' 114) που είχαν σχεδόν ταυτόσημο περιεχόμενο προς αυτό των διατάξεων αυτών, οπές, σημεία, σχισίματα, αναδιπλώσεις, λέξεις, στίγματα, φράσεις που έχουν σημειωθεί στο ψηφοδέλτιο, καθώς επίσης και σταυροί προτίμησης, μπορούν να επιφέρουν ακυρότητα του ψηφοδελτίου, εάν θεωρηθεί ότι αποτελούν διακριτικά γνωρίσματα, με τα οποία παραβιάζεται η συνταγματική αρχή της μυστικότητας της

ψηφοφορίας, εάν δηλαδή κριθεί ότι η ύπαρξη των προαναφερθέντων σημείων, στιγμάτων κ.λπ. καταλείπει τη δυνατότητα να προσδιορισθεί άμεσα ή έμμεσα ο εκλογέας που ψήφισε με το συγκεκριμένο ψηφοδέλτιο. Κατά την εκδίκαση των σχετικών με το κύρος των δημοτικών και κοινοτικών εκλογών διαφορών, τα αρμόδια διοικητικά δικαστήρια κρίνουν, αν στη συγκεκριμένη περίπτωση τα αναφερθέντα σημεία αποτελούν ή όχι διακριτικά γνωρίσματα, με βάση τον νόμο, τους κανόνες της λογικής και τα διδάγματα της κοινής πείρας και λαμβάνοντας υπόψη τις εκάστοτε συνθήκες υπό τις οποίες τελεί ο εκλογέας, το είδος του σημείου, τη θέση του, τον τρόπο χάραξής του και, όταν πρόκειται για σταυρό προτίμησης, το πάχος ή το χρώμα του, προκειμένου να συναγάγουν το συμπέρασμα, αν το συγκεκριμένο σημείο έχει τεθεί τυχαίως ή σκοπίμως (ΣτΕ 2137/2008, 1454/2008, 94/2004). Σε περίπτωση αμφιβολίας, το ψηφοδέλτιο πρέπει να θεωρείται έγκυρο εν όψει της συνταγματικής κατοχύρωσης του εκλογικού δικαιώματος (ΣτΕ 3466/2007). Ειδικότερα, όταν πρόκειται για σταυρό προτίμησης, εκτός από τη θέση και τον τρόπο χάραξής του, εκτιμάται επιπροσθέτως το χρώμα του και το πάχος των γραμμών του. Περαιτέρω, η θέση του σταυρού προτίμησης δίπλα στο όνομα του υποψηφίου, αριστερά ή δεξιά στον ένα και αριστερά στον άλλο υποψήφιο, η σημείωση στο ψηφοδέλτιο σταυρών και με τα δύο επιτρεπόμενα χρώματα (μαύρο ή μπλέ), η ύπαρξη ενός κανονικού και ενός ακανόνιστου σταυρού, η ύπαρξη ενός σταυρού και ενός Χ, η ύπαρξη σταυρού και παύλας ή σταυρού και μικρής κάθετης γραμμής στο όνομα του υποψηφίου, οφειλόμενη σε ατελή ενέργεια χάραξης σταυρού, ο τρόπος γραφής του σταυρού που μπορεί να οφείλεται στη σπουδή, στην ηλικία, στην ελαττωμένη όραση του ψηφοφόρου ή στο μέσο που χρησιμοποίησε, οι κυρτοί, διπλογραμμένοι με παράλληλες γραμμές, μεγαλύτεροι ή μικρότεροι του συνήθους, κεκλιμένοι ή σε σχήμα Χ σταυροί προτίμησης, οι σταυροί με ενωμένα σκέλη, που οφείλονται στις ως άνω αιτίες ή και σε αδεξιότητα του ψηφοφόρου, δεν συνεπάγονται ακυρότητα της ψήφου, αν, κατά την ουσιαστική εκτίμηση του Δικαστηρίου, ο ανώμαλος σχηματισμός του σταυρού προτίμησης δεν είναι διακριτικό γνώρισμα, που παραβιάζει το απόρρητο της ψηφοφορίας (ΣτΕ 1454/2008, 2137/2008, 124/2008, 3466/2007, 2887/2007, 2962/2007, 2303/2007, 2317/2007, 1406/2007, 1407/2007, 1682/2007, 3182/2003, 94/2004, 1260/2000? πρβλ. Α.Ε.Δ. 23/2011, 15/2011, 3/2011, 8/2009, 1/2009, 16/2005, 9/2005, 29/2001). Αντιθέτως, θεωρούνται, κατ' αρχήν, ως διακριτικά γνωρίσματα, τα οποία παραβιάζουν το απόρρητο της ψηφοφορίας, σε άλλη θέση του ψηφοδελτίου και όχι δίπλα στο όνομα του υποψηφίου, σταυροί προτίμησης άλλης, εκτός μαύρης ή γαλάζιας, απόχρωσης ή η σημείωση, αντί σταυρού προτίμησης, του σχήματος V (ΣτΕ 3466/2007, 1322/2000, πρβλ. Α.Ε.Δ. 3/2011, 8/2009, 1/2009, 16/2005, 29/2001).

18. Επειδή, τέλος, από το συνδυασμό των διατάξεων του άρθρου 47 του ν. 3852/2010 με αυτές των άρθρων 251 και 256 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, τα οποία παρατίθενται στις σκέψεις 6 και 7, προκύπτει ότι τα δικαστήρια της ουσίας έχουν την εξουσία να ελέγχουν μόνον τα πληττόμενα με την ένσταση και την αντένσταση ψηφοδέλτια και αποκλειστικά εν όψει των διακριτικών γνωρισμάτων που προβάλλονται με τους λόγους της ένστασης και της αντένστασης στα δικόγραφα αυτών και στο δικόγραφο των προσθέτων λόγων (ΣτΕ 1455/2008, 124/2008, 3029/2003).

19. Επειδή, περαιτέρω, ο ενιστάμενος ζητεί με την ένστασή του να κηρυχθεί ο ίδιος πρώτος σε ψήφους τακτικός κοινοτικός σύμβουλος της Κοινότητας .... και να αναγνωρισθεί ότι έχει λάβει συνολικά 434 ψήφους (σταυρούς προτίμησης), αντί των 428 που αναφέρονται στην προσβαλλόμενη απόφαση,

καθώς και ότι ο καθ' ου η ένσταση συνυποψηφίός του έχει λάβει συνολικά 425 ψήφους (σταυρούς προτίμησης) και όχι 469, όπως αναφέρεται στην προσβαλλόμενη απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης, ισχυριζόμενος ότι εσφαλμένα καταμετρήθηκαν λιγότερες ψήφοι από όσες ο ίδιος έλαβε, καθώς και ότι στον καθ' ου η ένσταση συνυποψηφίό του προσμετρήθηκαν επίσης εσφαλμένα περισσότερες ψήφοι από αυτές που πράγματι έλαβε και προβάλλοντας σφάλματα ως προς την καταμέτρηση και την εγκυρότητα συγκεκριμένων ψηφοδελτίων, τα οποία το Δικαστήριο εξέτασε επισταμένα σε συνδυασμό με τα οικεία βιβλία διαλογής. Ειδικότερα, ο ενιστάμενος υποστηρίζει ότι: Α. Ότι στο ..... εκλογικό τμήμα το με αριθμό 31 ψηφοδέλτιο δεν προσμετρήθηκε υπέρ του αλλά υπέρ του καθ' ου η ένσταση. Ο ισχυρισμός αυτός είναι απορριπτέος ως αβάσιμος, διότι στο ανωτέρω ψηφοδέλτιο έχει τεθεί σταυρός προτίμησης δίπλα στο όνομα του καθ' ου η ένσταση και όχι δίπλα στο όνομα του ενισταμένου. Β. Ότι στο ..... εκλογικό τμήμα, παρανόμως ακυρώθηκε το με αριθμό εκ των άκυρων 12 ψηφοδέλτιο, ισχυριζόμενος ότι αυτό ήταν έγκυρο και έπρεπε να προσμετρηθεί υπέρ του. Ωστόσο, νομίμως ακυρώθηκε το ως άνω ψηφοδέλτιο, διότι μαζί με αυτό βρέθηκε εντός του φακέλου και ένα χαρτί μικρού μεγέθους στο οποίο αναγραφόταν το γράμμα Κ, το οποίο έχει επισυναφθεί στο ακυρωθέν ψηφοδέλτιο. Γ. Στο ..... εκλογικό τμήμα παρανόμως ακυρώθηκαν τα με αριθμούς εκ των άκυρων 15 και 16 ψηφοδέλτια, τα οποία υποστηρίζει ότι ήταν έγκυρα και έπρεπε να προσμετρηθούν υπέρ του. Όμως και ο ισχυρισμός αυτός είναι αβάσιμος, καθότι μαζί με το με αριθμό εκ των άκυρων 15 ψηφοδέλτιο βρέθηκε εντός του φακέλου ένα χαρτί μικρού μεγέθους στο οποίο αναγραφόταν το γράμμα Κ, ενώ στο φάκελο του με αριθμό εκ των άκυρων 16 ψηφοδελτίου βρέθηκε επιπλέον μία λευκή χαρτοπετσέτα, αμφότερα δε επισυναφθηκαν στα αντίστοιχα ψηφοδέλτια, τα οποία νομίμως κρίθηκαν άκυρα. Δ. Ότι στο ..... εκλογικό τμήμα, παρανόμως ακυρώθηκε το με αριθμό εκ των άκυρων 7 ψηφοδέλτιο, το οποίο κατά τους ισχυρισμούς του ενιστάμενου ήταν έγκυρο και έπρεπε να προσμετρηθεί υπέρ του. Πλην όμως, ομοίως προς τις ανωτέρω περιπτώσεις, εντός του φακέλου που περιείχε το ως άνω ψηφοδέλτιο βρέθηκε και ένα χαρτί μικρού μεγέθους στο οποίο αναγραφόταν το γράμμα Κ, το οποίο επίσης έχει επισυναφθεί στο σχετικό νομίμως ακυρωθέν ψηφοδέλτιο. Ε. Ότι στο .. εκλογικό τμήμα το με αριθμό 115 ψηφοδέλτιο, ενώ, κατά τον ενιστάμενο, έφερε σταυρό προτίμησης υπέρ του, προσμετρήθηκε υπέρ του ..... Το συγκεκριμένο ψηφοδέλτιο φέρει δύο σταυρούς προτίμησης, έναν υπέρ του ..... και έναν υπέρ του ενιστάμενου, πλην όμως, στο βιβλίο διαλογής υπέρ υποψηφίων καταχωρήθηκε ένας σταυρός του εν λόγω ψηφοδελτίου υπέρ του ..... και ένας υπέρ του ..... και όχι υπέρ του ενισταμένου, όπως έπρεπε, για το λόγο δε αυτό πρέπει να του προστεθεί μία (1) ψήφος στο συνολικό αριθμό ψήφων που έλαβε, κατ' αποδοχή του σχετικού ισχυρισμού του ενιστάμενου ως βάσιμου. ΣΤ. Ότι στο ..... εκλογικό τμήμα, στο βιβλίο διαλογής υπέρ υποψηφίων των συνδυασμών αναφέρεται εσφαλμένα ως άθροισμα των ψήφων που έλαβε ο καθ' ου η ένσταση ο αριθμός 68, ενώ, όπως ισχυρίζεται ο ενιστάμενος, ο καθ' ου η ένσταση έλαβε 66 ψήφους στο συγκεκριμένο εκλογικό τμήμα και ειδικότερα έλαβε σταυρό προτίμησης στα με αριθμούς 75, 76, 78, 79, 84, 86, 91, 101, 102, 103, 104, 106, 108, 110, 111, 112, 113, 114, 118, 119, 123, 124, 125, 127, 137, 138, 139, 141, 142, 145, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 163, 166, 170, 172, 177, 179, 180, 185, 186, 187, 188, 189, 191, 194, 197, 199, 201, 208, 209, 213, 218, 222, 223, 224, 225, 226, 227 και 228 ψηφοδέλτια. Όμως, όπως προκύπτει από τη σχετική σελίδα του ανωτέρω βιβλίου διαλογής, ο καθ' ου η ένσταση ..... έλαβε σταυρούς στα ψηφοδέλτια που αναφέρει ανωτέρω ο ενιστάμενος πλέον του ψηφοδελτίου με αριθμό 164 και, επομένως, ο συνολικός αριθμός των ψήφων που έλαβε στο συγκεκριμένο εκλογικό τμήμα είναι εξήντα επτά (67), ήτοι μία λιγότερη από αυτές που αναφέρονται ως άθροισμα στο σχετικό βιβλίο διαλογής και για το λόγο αυτό πρέπει να του αφαιρεθεί μία (1) ψήφος από το συνολικό αριθμό που έλαβε, κατά μερική αποδοχή του σχετικού ισχυρισμού του ενιστάμενου ως βάσιμου. Ζ. Ότι στο

..... εκλογικό τμήμα εσφαλμένα προσμετρήθηκαν υπέρ του καθ' ου η ένσταση τα με αριθμούς 52 και 72 ή 79 ψηφοδέλτια, τα οποία δεν φέρουν σταυρό προτίμησης υπέρ του. Ο προβαλλόμενος ισχυρισμός όσον αφορά το με αριθμό 52 ψηφοδέλτιο πρέπει να γίνει δεκτός ως βάσιμος, διότι πρόκειται για ψηφοδέλτιο άλλου συνδυασμού (.....) και επομένως εσφαλμένα προσμετρήθηκε στον καθ' ου η ένσταση, ενώ αντίθετα αβασίμως προβάλλεται ότι κακώς προσμετρήθηκε το ψηφοδέλτιο με αριθμό 72, το οποίο πράγματι φέρει έγκυρο σταυρό υπέρ του καθ' ου η ένσταση, ενώ, τέλος, σχετικά με το ψηφοδέλτιο με αριθμό 79 ο σχετικός ισχυρισμός είναι απορριπτέος ως ερειδόμενος επί εσφαλμένης πραγματικής προϋπόθεσης, καθώς το ψηφοδέλτιο με αριθμό 79 δεν προσμετρήθηκε υπέρ του καθ' ου η ένσταση, όπως προκύπτει από τη σχετική σελίδα του οικείου βιβλίου διαλογής. Επομένως, πρέπει να αφαιρεθεί μία (1) ψήφος από το συνολικό αριθμό που έλαβε ο καθ' ου η ένσταση στο συγκεκριμένο εκλογικό τμήμα, κατά μερική αποδοχή του σχετικού ισχυρισμού του ενιστάμενου ως βάσιμου. Η. Ότι στο ... εκλογικό τμήμα εσφαλμένα προσμετρήθηκε υπέρ του καθ' ου η ένσταση το με αριθμό 78 ψηφοδέλτιο, καθώς, όπως ισχυρίζεται ο ενιστάμενος δεν έφερε σταυρό υπέρ του καθ' ου η ένσταση. Ωστόσο, το συγκεκριμένο ψηφοδέλτιο φέρει έγκυρο σταυρό δίπλα στο όνομα του καθ' ου. Θ. Ότι στο .... εκλογικό τμήμα το με αριθμό 24 ψηφοδέλτιο φέρει σε έναν υποψήφιο Χ και σε άλλο σταυρό, το με αριθμό 38 ψηφοδέλτιο φέρει σταυρό με διπλή γραμμή και το με αριθμό 76 ψηφοδέλτιο φέρει σταυρό με πολλαπλές οριζόντιες γραμμές και ως εκ τούτου κακώς προσμετρήθηκαν υπέρ του καθ' ου η ένσταση. Όμως, σε κάθε περίπτωση, όπως εκτέθηκε στη σκέψη 17, η ύπαρξη ενός σταυρού και ενός Χ στο ίδιο ψηφοδέλτιο δίπλα σε όνομα διαφορετικού υποψηφίου το καθένα δεν καθιστά αυτό άκυρο για το λόγο αυτό, ενώ ομοίως δεν είναι άκυρο το ψηφοδέλτιο το οποίο φέρει σταυρό με περισσότερες κάθετες και οριζόντιες γραμμές, όταν είναι εμφανές ότι αυτές έχει τεθεί με πολλαπλή προσπάθεια του ψηφοφόρου και δεν αποτελούν, ως εκ τούτου, διακριτικό γνώρισμα του ψηφοδέλιου. Περαιτέρω, όσον αφορά το ίδιο εκλογικό τμήμα, ο ενιστάμενος ισχυρίζεται ότι έπρεπε να ακυρωθεί το με αριθμό 84 ψηφοδέλτιο για το λόγο ότι φέρει ταυτόχρονα σταυρό και μία τελεία δίπλα στο όνομα του καθ' ου η ένσταση, ωστόσο ο λόγος αυτός είναι απορριπτέος ως ερειδόμενος επί εσφαλμένης πραγματικής προϋπόθεσης, καθώς πρόκειται για ψηφοδέλτιο άλλου συνδυασμού (.....), το οποίο, ούτως ή άλλως, δεν προσμετρήθηκε υπέρ του καθ' ου η ένσταση, όπως προκύπτει από τη σχετική σελίδα του οικείου βιβλίου διαλογής υπέρ υποψηφίων. Τέλος, ο ενιστάμενος αβασίμως ισχυρίζεται ότι και το με αριθμό 135 ψηφοδέλτιο του ίδιου εκλογικού τμήματος έπρεπε να ακυρωθεί για το λόγο ότι φέρει διακριτικό γνώρισμα πλησίον του ονόματος του καθ' ου η ένσταση, καθώς το επικαλούμενο διακριτικό γνώρισμα είναι η μονογραφή του δικαστικού αντιπροσώπου δίπλα από το σταυρό που έλαβε ο καθ' ου η ένσταση. Επομένως, όλοι οι ισχυρισμοί που προβάλλονται ως προ την εγκυρότητα των ως άνω ψηφοδελτίων του ..... εκλογικού τμήματος πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμοι. Ι. Ότι στο ..... εκλογικό τμήμα, στο με αριθμό 58 ψηφοδέλτιο ο σταυρός που έχει τεθεί πλησίον του ονόματος έτερης υποψηφίας είναι μουτζουρωμένος, το με αριθμό 73 ψηφοδέλτιο φέρει σταυρό και τελεία και στο με αριθμό 169 έχει τεθεί δίπλα στο όνομα του καθ' ου η ένσταση ημιτελής σταυρός σε μορφή αγγλικού L, ο ενιστάμενος δε υποστηρίζει ότι τα παραπάνω αποτελούν διακριτικά γνωρίσματα των οικείων ψηφοδελτίων τα οποία προκαλούν την ακυρότητά τους. Ωστόσο, οι σταυροί που έχουν τεθεί στα με αριθμούς 58 και 169 ψηφοδέλτια, καίτοι δεν είναι απόλυτα καλοσηματισμένοι έχουν εμφανώς τη μορφή σταυρού και δεν συνιστούν διακριτικά γνωρίσματα, ενώ όσον αφορά το με αριθμό 73 ψηφοδέλτιο δεν φαίνεται να έχει τεθεί το σημείο της τελείας δίπλα σε σταυρό και επομένως δεν τίθεται ζήτημα διακριτικού γνωρίσματος ούτε ως προς αυτό, απορριπτομένων, επομένως, όλων των περί του αντιθέτου προβαλλόμενων ισχυρισμών. ΙΑ. Στο με αριθμό .... εκλογικό τμήμα, ο ενιστάμενος προβάλλει, κατ' αρχάς, βασίμως ότι το με αριθμό 85 ψηφοδέλτιο κακώς προσμετρήθηκε υπέρ του καθ'

ου η ένσταση, καθώς δίπλα στο όνομα του καθ' ου έχει σημειωθεί «τικ» (v) αντί για σταυρό προτίμησης, το οποίο πράγματι, κατά τα προεκτεθέντα στη σκέψη 17, αποτελεί διακριτικό γνώρισμα το οποίο καθιστά άκυρο το σχετικό ψηφοδέλτιο. Επίσης, σε σχέση με το ίδιο εκλογικό τμήμα ο ενιστάμενος προβάλλει αβασίμως ότι στο μεν με αριθμό 51 ψηφοδέλτιο έχει τεθεί ένας μεγάλος σταυρός μεταξύ δύο ονομάτων χωρίς να είναι ξεκάθαρο σε ποιο όνομα τέθηκε, πλην όμως είναι σαφές ότι ο σταυρός έχει τεθεί δίπλα στο όνομα του καθ' ου η ένσταση και ορθώς προσμετρήθηκε υπέρ του και ότι το με αριθμό 102 ψηφοδέλτιο φέρει ένα μεγάλο και ένα μικρό σταυρό σε διαφορετικά ονόματα υποψηφίων με αποτέλεσμα η τεχνική αυτή να παραπέμπει σε συγκεκριμένο ψηφοφόρο, ωστόσο είναι εμφανές ότι οι δύο αυτοί σταυροί διαφέρουν ελάχιστα σε μέγεθος μεταξύ τους. Επομένως, πρέπει από το συγκεκριμένο εκλογικό τμήμα να αφαιρεθεί μία (1) ψήφος από τις προσμετρηθείσες υπέρ του καθ' ου η ένσταση, κατά μερική αποδοχή του σχετικού ισχυρισμού του ενιστάμενου ως βασίμου. ΙΒ. Ότι στο .... εκλογικό τμήμα, στο με αριθμό 108 ψηφοδέλτιο έχουν τεθεί ένας σταυρός προτίμησης με διπλή γραμμή και ένας κανονικός, στο με αριθμό 189 ψηφοδέλτιο έχει τεθεί X δίπλα σε όνομα υποψηφίου με διπλή γραμμή και στο με αριθμό 228 ψηφοδέλτιο ο σταυρός είναι ημιτελής και φέρει διπλή γραμμή και για το λόγο αυτό τα ψηφοδέλτια αυτά πρέπει να ακυρωθούν, ισχυρισμός ο οποίος πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος, δεδομένου ότι, κατά τα προεκτεθέντα, οι εν λόγω τρόποι χάραξης του σταυρού δεν συνιστούν διακριτικό γνώρισμα του ψηφοδελτίου. ΙΓ. Ότι στο .... εκλογικό τμήμα, το με αριθμό 120 ψηφοδέλτιο έχει σημειωθεί X δίπλα στο όνομα του καθ' ου η ένσταση και σταυρός δίπλα σε όνομα άλλου υποψηφίου. Ωστόσο, κατά τα εκτεθέντα ανωτέρω, πρόκειται για επιτρεπτό τρόπο σταυροδοσίας, χωρίς να συνιστά η τεχνική αυτή διακριτικό γνώρισμα, όπως αβασίμως ισχυρίζεται ο ενιστάμενος. ΙΔ. Ότι στο .... εκλογικό τμήμα, το με αριθμό 7 ψηφοδέλτιο φέρει διπλό σταυρό υπέρ του καθ' ου και είναι το μοναδικό ψηφοδέλτιο με την τεχνική αυτή στο συγκεκριμένο εκλογικό τμήμα, ενώ στο με αριθμό 49 ψηφοδέλτιο δεν προκύπτει σε ποιον υποψήφιο έχει τεθεί ο σταυρός και κακώς προσμετρήθηκε υπέρ του καθ' ου. Ο ισχυρισμός όμως αυτός είναι αβάσιμος, διότι στο μεν με αριθμό 7 ψηφοδέλτιο ο σταυρός φέρει διπλή χάραξη της οριζόντιας γραμμής, στοιχείο το οποίο δεν επηρεάζει τη νομιμότητά του, στο δε ψηφοδέλτιο 49 είναι εμφανές ότι έχει τεθεί ένας σταυρός προτίμησης δίπλα στο όνομα του καθ' ου η ένσταση και άλλος ένας δίπλα στο όνομα έτερης υποψήφιας του συνδυασμού, χωρίς να καταλείπεται η παραμικρή αμφιβολία για τα πρόσωπα υπέρ των οποίων τέθηκαν οι σταυροί. ΙΕ. Ότι στο ..... εκλογικό τμήμα, το με αριθμό 12 ψηφοδέλτιο φέρει σταυρό υπέρ του καθ' ου που κατά τον ενιστάμενο είναι βρώμικος, το με αριθμό 15 ψηφοδέλτιο φέρει X δίπλα στο όνομα του καθ' ου η ένσταση και σταυρό δίπλα σε όνομα άλλου υποψηφίου, το με αριθμό 65 φέρει σταυρό δίπλα στο όνομα του καθ' ου με τη μορφή L και το με αριθμό 104 ψηφοδέλτιο έχει σημειωθεί σταυρός με μπλε χρώμα σε έναν υποψήφιο και με μαύρο χρώμα σε διαφορετικό υποψήφιο. Πλην όμως, ο ισχυρισμός αυτός είναι απορριπτός ως αβάσιμος, διότι το ψηφοδέλτιο με αριθμό 12 φέρει έναν ανεπαίσθητο ωχρό λεκέ λίγων χιλιοστών, χωρίς αυτό να αποτελεί διακριτικό γνώρισμα του ψηφοδελτίου, αλλά, κατά την κρίση του Δικαστηρίου, έγινε τυχαία, ενδεχομένως και μετά το άνοιγμα του ψηφοδελτίου, το ψηφοδέλτιο με αριθμό 65 φέρει κανονική μορφή σταυρού που παρότι δεν είναι τέλεια σχηματισμένος σε κάθε περίπτωση δεν έχει τη μορφή L, ενώ οι επικαλούμενες παρατυπίες όσον αφορά τα υπόλοιπα δύο ψηφοδέλτια δεν συνιστούν κατά τα ανωτέρω διακριτικό γνώρισμα που να επιφέρουν την ακυρότητά τους. ΙΣΤ. Ότι στο .... εκλογικό τμήμα στο με αριθμό 61 ψηφοδέλτιο υπάρχει υπογραφή δίπλα στους σταυρούς που έχουν τεθεί στα ονόματα του καθ' ου η ένσταση και έτερης υποψήφιας με αποτέλεσμα αυτό να είναι άκυρο λόγω ύπαρξης διακριτικών γνωρισμάτων. Ωστόσο, αβασίμως ισχυρίζεται ο ενιστάμενος ότι πρόκειται για διακριτικά γνωρίσματα του ψηφοδελτίου, αφού οι συγκεκριμένες υπογραφές που έχουν τεθεί πράγματι δίπλα στους σταυρούς είναι οι μονογραφές του

δικαστικού αντιπροσώπου. ΙΖ. Ότι στο .... εκλογικό τμήμα, το με αριθμό 131 ψηφοδέλτιο φέρει ένα μεγάλο σταυρό μεταξύ δύο ονομάτων υποψηφίων χωρίς να είναι ξεκάθαρο σε ποιο όνομα τίθεται και για το λόγο αυτό πρέπει να θεωρηθεί έγκυρο υπέρ του συνδυασμού και να μην προσμετρηθεί ο σταυρός υπέρ του καθ' ου η ένσταση, καθώς επίσης και ότι τα με αριθμούς 169, 171, 173, 174, 177, 180, 181, 195, 197, 198, 203, 209, 222 ψηφοδέλτια δεν φέρουν μονογραφή και τον αριθμό των σταυρών που φέρει το καθένα. Όμως, ο ισχυρισμός αυτός είναι απορριπτός πρωτίστως για το λόγο ότι στο συγκεκριμένο εκλογικό τμήμα δεν υπάρχουν τα αναφερόμενα με την ανωτέρω αρίθμηση ψηφοδέλτια, καθώς όπως προκύπτει από το πρακτικό 2 και το βιβλίο διαλογής υπέρ υποψηφίων της οικείας εφορευτικής επιτροπής, ο αριθμός των εγκύρων ψηφοδελτίων του τμήματος ανέρχεται σε 67, επί συνόλου 70 ψηφισάντων και, κατ' επέκταση, στο βιβλίο διαλογής δεν έχει σημειωθεί δίπλα στο όνομα του καθ' ου η ένσταση κανένας από τους ανωτέρω ανύπαρκτους αριθμούς ψηφοδελτίων και ΙΗ. Ότι στο ..... εκλογικό τμήμα έπρεπε, κατά τον ενιστάμενο, να ακυρωθούν αφενός το με αριθμό 65 ψηφοδέλτιο για το λόγο ότι ο σταυρός που τέθηκε δίπλα στο όνομα του καθ' ου η ένσταση ήταν χρώματος σιελ και όχι μπλε κυανού όπως ορίζει η εκλογική νομοθεσία και αφετέρου στο με αριθμό 140 ψηφοδέλτιο ο σταυρός προτίμησης υπέρ του καθ' ου έχει διαφορετικό χρώμα από το σταυρό που έλαβε άλλος υποψήφιος. Όμως, τα ως άνω προβαλλόμενα πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμα για το λόγο ότι, σύμφωνα με όσα εκτέθηκαν στη σκέψη 17, αφενός το σιελ χρώμα, το οποίο συνιστά απόχρωση της γαλάζιας (κυανής) μελάνης (πρβλ. ΑΕΔ 11, 21/2011), είναι επιτρεπτό χρώμα για τη χάραξη σταυρού προτίμησης και αφετέρου διότι στο με αριθμό 140 ψηφοδέλτιο ο σταυρός που έχει τεθεί δίπλα στο όνομα του καθ' ου η ένσταση είναι χρώματος κυανού ελάχιστα πιο σκούρο από τον (επίσης χρώματος κυανού) σταυρό που έχει τεθεί στο όνομα έτερου υποψήφιοι, στην τελευταία δε αυτή περίπτωση τούτο συνέβη, κατά την κρίση του Δικαστηρίου, λόγω χάραξης αυτού με διπλή προσπάθεια, χωρίς να συνιστά διακριτικό γνώρισμα του εν λόγω ψηφοδελτίου. Επομένως, κατά τα αναλυτικά αναφερόμενα στη σκέψη αυτή, το Δικαστήριο κρίνει ότι συνολικά τρία (3) ψηφοδέλτια εσφαλμένα προσμετρήθηκαν στο συνολικό αριθμό ψήφων που, σύμφωνα με την προσβαλλόμενη απόφαση, έλαβε ο καθ' ου η ένσταση ....., ο οποίος, επομένως, έλαβε συνολικά (466-3=) τετρακόσιες εξήντα τρεις (463) ψήφους και επίσης εσφαλμένα δεν προσμετρήθηκε ένα (1) ψηφοδέλτιο στο συνολικό αριθμό ψήφων που, σύμφωνα με την προσβαλλόμενη απόφαση, έλαβε ενιστάμενος ....., ο οποίος, επομένως, έλαβε συνολικά (428 + 1=) τετρακόσιες είκοσι εννέα (429) ψήφους. Ωστόσο, δεδομένου ότι ο αριθμός των ψήφων που έλαβε ο ενιστάμενος ..... υπολείπεται των ψήφων που έλαβε ο καθ' ου η ένσταση, ορθώς ο ενιστάμενος ανακηρύχθηκε δεύτερος τακτικός κοινοτικός σύμβουλος και ο καθ' ου η ένσταση πρώτος τακτικός κοινοτικός σύμβουλος της Κοινότητας Σαπών, απορριπτομένου του περί του αντιθέτου προβαλλόμενου λόγου της κρινόμενης ένστασης.

20. Επειδή, τέλος, δεδομένου ότι το Δικαστήριο έχει ευχέρεια και όχι υποχρέωση να εκδώσει προδικαστική απόφαση για τη συμπλήρωση των αποδείξεων και την εξέταση μαρτύρων (Σ.τ.Ε. 1253/2017, 3743/2014, 1188/2013 κ.ά.), δεν κρίνεται, εν προκειμένω, αναγκαία η έκδοση προδικαστικής απόφασης, προκειμένου να διαταχθεί η εξέταση μαρτύρων προς απόδειξη των ισχυρισμών του ενιστάμενου, ενόψει του ότι από τα στοιχεία της δικογραφίας το Δικαστήριο σχημάτισε πλήρη δικανική πεποίθηση για την ένδικη διαφορά, η δε μαρτυρική εξέταση των προταθέντων από τον ενιστάμενο μαρτύρων δεν θα τα ανέτρεπε, κατά τα εκτεθέντα στη σκέψη 15, την κρίση του, για τον λόγο δε αυτό πρέπει το σχετικό αίτημα του ενισταμένου να απορριφθεί.

21. Επειδή, κατ' ακολουθία των ανωτέρω, πρέπει η κρινόμενη ένσταση να απορριφθεί στο σύνολό της. Περαιτέρω, πρέπει να απορριφθεί και η κρινόμενη αντένσταση καθώς παρέλκει ως αλυσιτελής η εξέταση των λόγων της (που αφορούν την αμφισβήτηση της εγκυρότητας συνολικά 39 ψήφων σε συγκεκριμένα εκλογικά τμήματα της Κοινότητας Σαπών που προσμετρήθηκαν υπέρ του ενισταμένου - και καθ' ου η αντένσταση), καθόσον ακόμα και αν αυτοί γίνουν δεκτοί δεν θα ασκήσουν επιρροή στη σειρά ανακήρυξης των τακτικών κοινοτικών συμβούλων (ΑΕΔ 9/2005, ΣτΕ 2138/2015, 2137/2008, 3309/2007 κ.ά.). Τέλος, πρέπει να διαταχθεί η κατάπτωση των καταβληθέντων παραβόλων της ένστασης και της αντένστασης υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, κατά το άρθρο 277 παρ. 9 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, ενώ, κατ' εκτίμηση των περιστάσεων, πρέπει να απαλλαγούν ο ενιστάμενος από τα δικαστικά έξοδα του καθ' ου η ένσταση και ο αντενιστάμενος από τα δικαστικά έξοδα του καθ' ου η αντένσταση, σύμφωνα με το άρθρο 275 παρ. 1 εδ. ε' του ίδιου ως άνω Κώδικα.

ΔΙΑ ΤΑΥΤΑ

Συνεκδικάζει την ένσταση και την αντένσταση.

Απορρίπτει την ένσταση και την αντένσταση.

Διατάζει την κατάπτωση των καταβληθέντων παραβόλων της ένστασης και της αντένστασης.

Απαλλάσσει τον ενιστάμενο και τον αντενιστάμενο από τα δικαστικά έξοδα του αντιδίκου τους.

Η διάσκεψη έγινε στην Κομοτηνή στις 29.7.2019, όπου και δημοσιεύθηκε η απόφαση στις 16.8.2019 σε έκτακτη δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριο του Δικαστηρίου τούτου.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ - ΜΑΡΙΑ ΠΡΩΤΟΓΗΡΟΥ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΖΑΝΝΟΣ